

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

Φτενά χωράφια
κρατημένα με πεζούλια
κι άπαστες γίδες
που κρεμοούνται στους γκρεμούς
έτσι είν' ή πατρίδα μας
μά ή πούλια
δὲ λάμπει πὸ καθαρία
σ' άλλους οὐρανούς.

Γ. Κ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΧΡΟΝΟΣ 5ος

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 14 - Β' ΟΡΟΦ.ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 37
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 25

ΑΠΡΙΛΗΣ - ΜΑΗΣ 1981

Τὸ Πανηγύρι μας

Πεντέλη 31 Μάη

Ἀγαπητὲ συμπατριώτη,
Ἀγαπητὲ φίλε,

Δὲν εἴμαστε «γιατὰ τὰ πανηγύρια» ὅπως, ἴσως, κάποιος σκόπιμα θὰ τὸ ἔλεγε. Αὐτὴ ἡ ἐκδήλωση ἔχει κάποιον βοθύτερο νόημα. Τὸ νόημα αὐτὸ βρίσκεται πάντοτε μέσα στοὺς σκοποὺς τοῦ Συλλόγου μας. Ὁ κυριότερος σκοπὸς μας εἶναι, ὅπως τόσες φορές τὸ εἶπαμε, νὰ κρατήσουμε τὴ νεολαία μας μακριὰ ἀπὸ τίς ξενόφερτες συνήθειες, μακριὰ ἀπὸ τίς συνήθειες ποὺ ἔχουν σὰν ἀντικειμενικὸ σκοπὸ νὰ μαρὰνουν τὸν κύριο κορμὸ τῆς πατρίδας μας. Ἐχομε πολὺ καλὰ χωνέψει ὅτι ὅσο γερεὲς πρέπει νὰ εἶναι οἱ ρίζες (ἐμπειρία τῶν μεγάλων), ἄλλο τόσο γερεὲς καὶ ἀκόμα περισσότερο πρέπει νὰ εἶναι ὁ κορμὸς τῆς πατρίδας μας (ἡ νεολαία).

Νεολαία, μὲ τρόπους ζωῆς ἀντίθετους πρὸς τὴν παραδοσιακὴ ζωὴ μας, δὲν θὰ μπορέσει νὰ ἀντέξει στὰ τόσα δεινὰ ποὺ τὴν περιμένουν, καὶ θὰ γίνῃ εὐκολὰ ἡ πατρίδα μας, ξέφραγο ἀμπέλι.

Δὲν κάνουμε τὸ πανηγύρι μὲ μόνους, κύριους σκοποὺς, νὰ φάμε, νὰ πιούμε καὶ νὰ χορέψουμε, ἀλλὰ, τὸ ξεκαθαρίζουμε καλὰ αὐτὸ, νὰ ζωντανέψουμε τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν προγόνων μας, τῶν προγόνων τοῦ 21, τοῦ 40 κτλ. Νὰ ζήσουμε κάτι ἀπ' τὴ ζωὴ τους, ἔστω γιὰ μιὰ μέρα καὶ νὰ μπορέσουμε ἔτσι νὰ τοὺς μιμηθοῦμε ἀν χρειασθεῖ.

Τὸ καγκελάρι, ὅπως ἴσως ὅλοι σας ξέρετε, ἦταν γιὰ τὴν ὑπόδουλη Πατρίδα μας στὰ χρόνια τῆς 400χρονης κατοχῆς, τόσο σημαντικὸ ὅσο καὶ τὸ κρυφὸ σχολειό. Ἐκεῖ χορεύοντας καὶ τραγουδώντας οἱ καπετανέοι συνεννοοῦντο μὲ τὰ παλληκάρια τους καὶ μεταξὺ τους ποὺ καὶ πῶς θὰ κτυποῦσαν τὸν κατακτητή. Ἐκεῖ στὸ πόδι σχεδιάζανε μὲ λεπτομέρειες τίς ἐνέργειές τους καὶ ἀποδείξανε ὅτι ξέρανε τί κάνανε.

Τὸ πανηγύρι μας λοιπὸν εἶναι ἐκδήλωση ἀπαραίτητη γιὰ ὅλους μας, εἶναι ἡ ψυχικὴ μας ἐπαφή, εἶναι τὸ ἠθικὸ μας ἀνέβασμα. Εἶναι ἕνα νέο κτύπημα στὸν κάθε νέο κατακτητή.

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ

ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Ἐγινε φέτος στὶς 5 Ἀπριλίου 81 ἡ Ἀπογραφή πληθυσμοῦ τῆς χώρας, ἡ ἀπογραφή γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας...

Καὶ σὰν ἀπογραφή πληθυσμοῦ ἴσως ἔφερε ἕνα ἀποτέλεσμα, ἀριθμητικὸ βέβαια, σὰν ἀπογραφή ὁμως γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας ἔφερε ἀναστάτωση.

Καὶ ἐξηγούμεθα.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι ἀριθμητικὸ καὶ μόνο δεδομένον ὅτι ἂν σκοπὸς τῆς ἀπογραφῆς ἦταν νὰ ἐξεταστεῖ ὁ πληθυσμὸς καὶ παράλληλα πόσος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῆς κάθε περιοχῆς, τῆς κάθε πόλεως καὶ τοῦ κάθε χωριοῦ, κάθε ἄλλο παρὰ τέτοιο ἀποτέλεσμα βγῆκε.

Ἐκατοντάδες πούλιαν ἐφυγαν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ τίς ἄλλες πόλεις γεμάτα μὲ πατριώτες ποὺ κατευθύνθηκαν πρὸς τὰ χωριά τους δημιουργώντας μιὰ πλασματικὴ κατάσταση στὴν ὑπαιθρο ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ θετικὸ ἀποτέλεσμα θὰ φέρε.

Ἐτοὶ βλέπουμε κάτι ἀριθμοὺς σὲ ὁρισμένα χωριά ποὺ εἶναι γιὰ γέλοιο καὶ γιὰ κλάματα.

Ροδανγῆ	875!!
Ἀνεμορράχη	370!!
Κυψέλη	1104!!

κλπ. κλπ.

Μιὰ τέτοια κατάσταση ἀσφαλῶς δὲν νομίζουμε ὅτι θὰ τὴ δεχθεῖ ἡ Νομαρχία καὶ ἡ Κυβέρνηση καὶ δὲν νομίζουμε ὅτι ὁ

πλασματικὸς αὐτὸς ἀριθμὸς νὰ ἐπηρεάσει τίς κρατικὲς ὑπηρεσίες ὡς πρὸς τίς παροχές ποὺ πρόκειται νὰ δοθοῦν.

Ὁ ἀριθμὸς 382 ποὺ ἦταν ὁ ἀριθμὸς τῶν πατριωτῶν ποὺ ζοῦν τὸ μεγαλύτερο διάστημα τοῦ χρόνου, στὸ χωριὸ μας εἶναι ὁ πραγματικὸς χωρὶς πούλιαν, χωρὶς μεθοδεύσεις, χωρὶς «πλαστογραφίες». Κάποτε τὰ ἄτομα ἦταν χίλια (1000) καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ προβληματίσει

ΣΤΝΕΧΕΙΑ στὴ σελ. 3

ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΤΕ

Πρῶτη φορὰ στὸ χωριὸ μας (τὸ Πάσχα) τηλεφωνήσαμε στὴν Ἀθήνα καὶ πληρώσαμε μόνο 12 δρχ.!

Ἐπιτέλους οἱ μετρητές, ποὺ τόσες φορές ὁ ΑΡΑΧΘΟΣ διαμαρτυρήθηκε, τοποθετήθηκαν καὶ δὲν ἔχομε παρὰ νὰ εὐχαριστήσουμε τὸν προϊστάμενο τοῦ ΟΤΕ ποὺ ἐπιλήφθηκε τοῦ θέματος. Ὅμως νομίζουμε πὸς πρέπει νὰ διευκρινιστεῖ καλὰ ἡ τιμὴ τῆς μονάδας δεδομένου ὅτι ἀκούστηκαν παρῶντα ὅτι ἄλλοι χρεώνουν τὴ μονάδα πρὸς 1,20 δρχ. καὶ ἄλλοι πρὸς 1,50 δρχ. ὅς τὸ ἔχει ὑπ' ὄψη του ὁ ΟΤΕ καὶ ἂς κάνει καὶ ὁρισμένες συστάσεις.

Πάντως ἐμεῖς προσωπικὰ τηλεφωνήσαμε μὲ τιμὴ 1,20 δρχ. τὴ μονάδα.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΑΡΑΧΘΟΥ

Κοινοπραξία ἐλληνικῶν, ἀγγλικῶν, γερμανικῶν καὶ ἐλβετικῶν ἐιδικῶν γραφείων μελετῶν ἀνέλαβε τὴν προμελέτη τῶν ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων Μέσου καὶ Ἀνω Ἀράχθου μὲ σύμβαση ποὺ ὑπογράφηκε στὴ Δ.Ε. Δ.Ε.Η. Ἡ ὁριστικὴ μελέτη καὶ ἡ ἐκτέλεση τοῦ ἔργου θὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν τέλεση τοῦ ἔργου θὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν Δ.Ε.Η.

Ἡ ὑδροηλεκτρικὴ ἐκμετάλλευση τοῦ Ἀνω Ἀράχθου καὶ τοῦ παραποτάμιου τοῦ Καλαρίτικου προβλέπεται νὰ γίνῃ μὲ τὸ ὑδροηλεκτρικὸ ἔργο Στενοῦ - Καλαρίτικου ποὺ θὰ ἔχει ἐγκατεστημένη ἰσχύ 720 Μεγαβάτ, ποὺ ἐνδεχόμενα θὰ περιλαμβάνει ἀντλητικὲς μονάδες καὶ θὰ παράγει ἐνέργεια ἀπὸ τὴ φυσικὴ ροὴ τοῦ ποταμοῦ, δηλαδὴ χωρὶς ἀντληση, 800 ἐκατ. κιλοβατῶρες τὸ χρόνο.

Ἡ ὑδροηλεκτρικὴ ἐκμετάλλευση τοῦ Μέσου Ἀράχθου, δηλαδὴ τοῦ τμήματος τοῦ ποταμοῦ μεταξὺ τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ Στενοῦ - Καλαρίτικου καὶ τοῦ ἡδὴ λειτουργοῦντος ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργου Πουρναρίου, ἐνδεχόμενα θὰ περιλαμβάνει 2 διαδοχικὲς πτώσεις μὲ ἀντίστοιχα φράγματα, λίμνες καὶ ὑδροηλεκτρικοὺς σταθμούς. Ἡ ἐγκατεστημένη ἰσχύς γιὰ τὰ ἔργα τοῦ Μέσου Ἀράχθου ἐκτιμᾶται σὲ 300 Μεγαβάτ καὶ ἡ ἀντίστοιχη ἐτήσια παραγωγή ἐνέργειας σὲ 540 ἐκατ. κιλοβατῶρες.

Χρονογράφημα

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΠΟΥ ΕΙΝ' ΑΛΗΘΕΙΑ

Τὸ κουκὶ καὶ τὸ ρεθύθι, παραμῦθι θ' ἀρχινίσει.

Μιὰ θολὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦταν καὶ δὲν ἦταν μιὰ χώρα, μιὰ πατρίδα, λέει ποὺ εἶχε πολὺ καὶ καλλὸ κόσμον καὶ μορφωμένους καὶ σοφοὺς καὶ πλούσιους καὶ φτωχοὺς. Οἱ πλούσιοι πάσχισαν κι' ἀγωνίζονταν νὰ γίνουν ἀκόμα πιὸ πλούσιοι καὶ οἱ φτωχοὶ ἀγωνίζονταν νὰ πορευθοῦν μὲ τὰ λίγα ποὺ τοὺς ἔδιναν οἱ πλούσιοι. Φορὲς - φορὲς ξεσηκώνονταν κι' ἔκαναν ἀπεργίες καὶ δὲ πάταγαν στὶς δουλειές τους καὶ γίνονταν μεγάλοι σαματᾶς. Τότε ἐμπαιναν στὴ μέση οἱ ἀρχόντοι, οἱ κυβερνήτες, νὰ ποῦμε ποὺ ἦταν τσιράκια καὶ θαλτοὶ ἀπὸ τοὺς πλούσιους νὰ κυβερνᾶν αὐτὸν τὸν τόπο καὶ μὲ φοβέρες καὶ παρακάλια ἀκόμα καὶ μὲ κάτι ψίχουλα ματακατάφερναν τοὺς φτωχοὺς ἐργάτες ποὺ

δὲν εἶχαν στὸ ἥλιο μοίρα καὶ ματαγύριζαν στὴ δουλειὰ τους ν' αὐγατίσουν τὰ μπαοῦλα μὲ τὰ φλουριά τους ποὺ στὰ κατώγια τους ξεχειλίσαν καὶ δὲν χωροῦσαν ἄλλα. Ἐτοὶ ἦταν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τότε λέει ποὺ ὑπάρχει γραφτὸς λόγος. Ἐτοὶ ἦταν καὶ οἱ πλούσιοι ποὺ εἶχαν τὸ φόβο μὴ καὶ ξυπνήσουν καμιά μέρα οἱ φτωχοὶ ὅλο καὶ σοφίζονταν καὶ κανένας πόλεμο, καὶ καμιά νοθεῖα στὶς ἐκλογὲς καὶ τέτοια τερτίπια ποὺ τᾶχαν μαθημένα πάππου πρὸς πάππου ἀπὸ καταβολῆς πλούσιων καὶ φτωχῶν. Μιὰ μέρα τῶφερε «ὁ διάολος καὶ τὸ Μανῶλη ἡ σκούφια» καὶ κάτι φτωχοεργάτες στὴ Ρώμη στὸ Σικάγο. Στὴν Καντῶνα. Στὸ Κιλελέρ ξεσηκώθηκαν καὶ φώναξαν δυνατὰ μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ ἀκούστηκε σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη

«8)ωρο». Τρόμαξαν οἱ πλούσιοι, κρύφθηκαν γιὰ λίγο ἀλλὰ ματαξεθάρπεναν καὶ σιγὰ - σιγὰ τῶδωκαν. Ἐτοὶ οἱ φτωχοεργάτες πήγαιναν μὲ ἥλιο στὸ σπῖτι τους ἀπ' τὴ δουλειὰ καὶ τήραγαν καὶ λίγο τὴ φαμελιά τους.

Οἱ πλούσιοι τὸ χαθὰ τους φλουριά, κομπίνες, ξεγελάσματα μὲ τοὺς δικούς τους κυβερνήτες κι' ὅλο ὑποσχέσεις ὥσπου στὴ χώρα μὲ τίς δαντελωτὲς ἀχτὲς μὲ τὰ περισσότερα νησιά, διαμάντια σκορπισμένα στὴ θάλασσα, μὲ τὸ λιγώτερο χειμῶνα, τὸ περισσότερο φῶς, τὸς περισσότερους σοφοὺς, ἔφτασε μιὰ μέρα παιδιγιά ἕνας Δράκοντας μεγάλο θηρίο ἀνήμερο. Εἶχε λέει πολλὰ ἑκατομμύρια χέρια καὶ ἄλλα τόσα πόδια σὰν ἕνα θέορατο χταπόδι. Μὲ τὸ κάθε χέρι καὶ μὲ τὸ κάθε πόδι θούλωνε τὸ στόμα τοῦ κοσμάκη καὶ τοῦκοβε τὴν ἀνάσα. Ἀρχισαν σιγὰ - σιγὰ νὰ πεθαίνουν οἱ ἄνθρωποι κάθε μέρα πρῶτα οἱ ἀρρώστοι καὶ μετὰ θάπαιρναν

ΣΤΝΕΧΕΙΑ στὴ σελ. 3

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Ὅλα πήγαιναν καλὰ στὸ χωριὸ τὸ Πάσχα ὥσπου μιὰ μέρα ἔβρεξε καὶ τότε ὅλα πήγαν τ' ἀνάποδα.

Οἱ δρόμοι θέλουν φροντίδα καὶ συντήρηση καὶ τὴν εὐθύνη ἔχει ἀποκλειστικὰ τὸ κοινοτικὸ Συμβούλιο.

Πρέπει ἀσφαλῶς νὰ ὑπάρχει ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς δρόμους καὶ ὅχι νὰ λέμε ὅτι π.χ. ὁ Συνοικισμὸς Λαγγᾶδια εἶναι «Τριγύνη».

Ἐπειτα τὸ χαλίκι πρέπει νὰ πέφτει σὲ ἐποχὴ ποὺ θὰ εἶναι ὠφέλιμο καὶ ὅχι τὸ χειμῶνα.

Εἶναι ἁμαρτία τὸ δρόμο ποὺ ἄνοιξαν οἱ παλαιότεροι μὲ 11 δρχ. μεροκάματο καὶ προσωπικὴ ἐργασία νὰ τὸν καταστρέφουμε ἐμεῖς, μεταφέροντας τὸ χαλίκι μὲ τὰ βαρεῖα φορτηγὰ τὸ Νοέμβρη. Θέλουμε ἕναν ἀπολογισμὸ γιὰ τὸ χαλίκι καὶ γιὰ τὰ τεχνικά ποὺ ἔγιναν στὸ δρόμο Φτέρης - Λαγγᾶδια.

Ο ΜΟΥΤΟΣ

Το Βραβευμένο από την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών
με το δεύτερο Βραβείο διηγήματος, Διήγημα

Του ΝΟΝΤΑ ΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Είχε σουρουπώσει για τα καλά όταν, από πέτρα, στο Χάβο ακούγονταν τα ντενεκάρια. Χτύπαγε ή παγανά για να ξετρυνώσει τ' άγριογούρουνα που διαγοίμιζε κάθε βράδυ τα λιγοστά ξερά καλαμπόκια. Μοναδική θροφή, τότε, για ανθρώπους και πρόβατα.

Από μέρες κανόνιζαν τούτη τη συνάντηση, όλη ή παγανά, ήταν όλοι κείνοι που παθάν ζημιές απ' τ' άγριμμο μαζί — κι άλλοι που χωρίς διάφορο δεν θάταν ή βοήθειά τους.

Ο Μητρο Γιαννούλας νοιάζονταν για το τομάρι που ήτανε σπουδαίο για ποδήματα.

Ο Νίκος Βασίλ'ς για το κεφάλι, τ' όπαστωνα και έκανε ένα μεζέ πρώτης, για τις χειμωνιάτικες βραδείες κι' ανέχειες, κι' άλλοι κι' άλλοι.

Ο Βασίλης Τάσιος χρειαζονταν τα πατσιάλια.

Έτσι άλλος για το διάφορο, άλλος για να γλυτώσει κι' άλλη ζημιά παραπανήσια έτρεξαν στο μεντάτι, στην παγανά.

Στά καρτέρια ο Νικόλα Τράκαλης κι' ο Κώστας ο Ταγκλιτάγκλης, ήταν προνόμιό τους ο γδικιωμός γιατί πάθαν την μεγαλύτερη ζημιά στα σπορίματα.

Σάν τ' όφειλε να ήλθωσε κι' έγινε ή νύχτα μέρα κι' απ' την άλλη τα ντενεκάρια ξεσάρκωσαν ούλα τα ζωντανά της γής από σερονούμενα μέχρι πετούμενα, από ζουδία και ζάπια σαν τα καρτέρια καρτέραγαν το ζάπτι να φανή και σαν τα ζαγάρια κλαφούν(ι)ζαν διασπόμενα ακούστηκαν ξερά δυο μπαταρίες από μονόβολο.

Η ανάσα όλωνών κόπηκε. Με μιάν όλοι μουρμούρησαν βλαστημώντας ό «Μ ο υ τ ο ς».

Τούτος 'δω ήταν κοφάλαος γεν', τάτος. Πανέξυπνος «δια-όλου κάλτσα», όση λαλιά κι' ακουρμασία του έλειπε τόση σπιρτάδα είχαν τα μάτια του, και τόση σβελτάδα τα κανιά του. "Αν πής και για το μάτιασμα... ριζιά δεν έχανε. 'Από μοναχός του γιόμιζε τα φουσέκια κι' ήξερε απ' όξω πόσο μπαρουτί το μονόβολο και πόσο ή δραμίσια ή ή μισοριζιά. 'Από γράμματα; 'Η ύπογραφή του ζωγραφιά «Μ ο υ τ ο ς» είχε ξεχάσει κι' όνομα και παράνομα. "Όταν τον βάφτισαν ήταν τόσο κούτσι-πο που ούτε που τον ρώτησαν αν τ' ήθελε ή αν τ' χρειαζόταν. 'Αφού ποτέ δεν θάκουγε ή θά 'λεγε τ' όνομά του.

Σάν μεγάλωσε οι κάλοθελητάδες του φόρτωσαν το παραγκόμι «Μ ο υ τ ο ς».

Με τη μυρωδιά έπιανε το πέ-ρασμα του λαγού και της 'Αλ' - ποής, του Λύκου και του 'Να-βιού. Θαρρώ πως μπορούσε κι' άνθρωπο άνατοτο να μυριστη.

Ανάτοτοι ήταν γι' αυτόν λα-θρέμποροι, αλογούστες, κατσι-κοκλέφτες κι' άλλοι τέτοιοι κα-κομοιρηδες. Φτωχολογιά κι' 'Α-γιος ό Θεός. Σάν ήθελε να πη-λώς αυτός που πέρασε χαρά-ματα ήταν ακίνδυνος, κύρτωνε το δείκτη του δεξιού χεριού του και τον έβαζε έτσι κυρτωμένο στη μύτη του κάτω από τα — μάτια, σχηματίζοντας ένα σταν-ρό με κυρτό το οριζόντιο τη-μα του. 'Έτσι σχημάτιζε την έννοια μπολσεβίκος, σφυροδρέ-πανο, άθεος, ακίνδυνος. 'Έδει-χνε πως δεν είχε καιρό να ά-σχοληθ ή μ' αυτούς γιατί ούτε ζημιές έκαναν ούτε τ' όβλαψαν κανενού ήθελαν. 'Έλεγαν στο μαγαζί, πως στην πλάτη τους είχαν μια σφραγίδα, τη σφρα-γίδα του Σαϊτάνη.

Έβαζε τα δυο του χέρια στο κεφάλι του, σαν κέρατα, και σχηματίζοντας μετά με τον αντίχειρα και το δείκτη - κύ-κλο σφράγιζε την πλάτη του ενώ τα χείλη του 'δγάζαν κάτι το άναρθρο σαν «πρρρρρ».

Όλα τούτα σήμαιναν για το Μούτο άνοησίες, ψευματούρες των παπατών και των χωρο-φυλάκων. 'Ο Παπτάς ήταν για το Μούτο οι δυο δείχτες του χιαστί και οι χωροφυλάκοι ένα στρογγυλό, αντίχειρας και δεί-χτης, που σήμαινε κορώνα στη μυτάλα του.

Όλα αυτά πέρασαν σαν ά-στραπή από το νου της παγά-νας άναμεσα στις δυο ριζιές και το δλαστήμι.

«Τό πάθαμε πάλι το μασκα-ρίκι απ' τ'ό Μούτο». «Πάει τ'ό ζ(ου)λάπ' χάθ'κε».

Κι' έτσι ήταν.

Ο Μούτος από μέρες παρα-κολούθαγε τα σουρτα και τα φέρτα, μα τίποτα δεν τ'ό 'παν, τίποτα δέ έλεγε και κείνος περ-νούσε άδιάφορος καλαμπουρί-ζοντας με τα νοήματα, έκανε το βλάκα.

Ο Ζάχος, φίλος του γκαρ-διακός από μαζούμια, κάτι τον πονήριψε μα όχι πολλά πράμ-ματα, γιατί ή παγανά φυλλα-γόταν κι' απ' αυτόν, ήξεραν τη φιλία τους.

«Άλλοτε, σαν παιδαρέλια, μα-ζι κούρεψαν με το πρατοφάλλι-δο είκοσι κεφάλια κόττες του Γάκη, έτσι για χάξι, που κο-ρόύδνε τον Μούτο.

Έτσι έφτιαξε τα φουσέκια, βαρειά γυμσιά, για μονόβολο, ξεκρέμασε το δίκανο, ζ(υ)πο-

λύθηκε και διάφ'κε το ποτάμι.

Οί πέτρες, τα χαλίκια λές και τον γνώριζαν κι' ούτε ένα δέ πρόδωσε την περπατησιά του. Σύμα - σύμα νεροσυρή - νεροσυρή, γιδόστρατα - γι-δόστρατα βρέθηκε κοντά στα χαλασμένα καλαμπόκια. Γύρισε στα τέσσερα σημεία του ορι-ζοντα, κατά το Τζουμέρκο, κα-τά το Ξεροβοούνι, κατά τ'ν' 'Αρ-τα, κατ' ν' 'Αγναντα και ρού-φηξε με δύναμη το νυχτιάτικο αέρα.

Στάθηκε λίγο συλλοισμένος, ξαν'άνασανε τον αέρα του θο-ρηά και άνάλαφρα άνηφόρησε. 'Αφού περπάτησε περίπου μισή ώρα, ξαναστάθηκε, ακούμπησε την πλάτη του σ' ένα πουρνάρι ξαναρούφηξε τον αέρα και συ-νέχισε, λίγο παραπάνω στάθη-κε. 'Ήταν μία κοτρώνα. Τρύ-πωσε πίσω της, σήκωσε τα κο-κόρια και περίμενε. 'Ήταν ή-ρεμος, ήσυχος, ούτε κοινωνότανε καν μόνο μύριζε, όλο μύριζε τον αέρα. 'Η χλαλή, τα κλαφνέ-ματα και τα ντενεκάρια διναν και παίρναν. 'Ο Μούτος χαμπά-ρι δεν είχε, μόνο μύριζε, όλο μύριζε τον αέρα κι' ή μυρωδιά ήταν του άγριμμου που κινη-γούσαν τα ζαγάρια, ήταν ή μυ-ρωδιά της οροτύλλας των σκύ-λων και των ανθρώπων κι' ή-στερα σήκωσε το δίκανο, μάτια-σε, κράτησε την ανάσσα του και μπάμ - μπάμ. Τ' άγριμμο έ-πεσε πέντε μέτρα μακρύτερα...

Πετάχτηκε σαν αϊλουρος, απ' τη ζώνη του τράβηξε ένα χασαπομάχαιρο κι' έκοψε το κε-φάλι. Τόριξε στον ντρουβά, έ-δεσε γρήγορα τα δυο πίσω πό-δια με την τριχιά την πέρασε στην πλάτη του και κατηφόρι-σε με μια ταχύτητα που θα ζή-λευαν λαγοί και ζαγάρια.

Απομακρύνθηκε άρκετά τρα-βώντας πίσω του το θήραμα κάπου - κάπου στέκονταν, έκο-βε κομμάτι από το κεφάλι, αυ-τιά πατούσες και τις πέταγε μακριά για να μπερδέψει τα σκυλιά της παγάνας και ρίχτη-κε στο ποτάμι, στο νερό. 'Έκεί καθάλισε το μονόξυλο και χά-θηκαν στη νύχτα, αυτός το δί-κανο και τ' άγριμμο.

Η παγανά, λίσιαξε από το κακό της. 'Ηξερε από την κα-λή - καλή το Μούτο πως σαν βάρεσε κινήγι δεν τ'ό ξανάβλε-παν παρά μόνο όπως εκείνος τ'ό-θελε.

Ήταν άλλο πράμα να τ'ό βά-ξη κανείς με το Σαϊτάνη. 'Ή-ταν με το ζουμί τους τη «λα-χάρα» και σκόρπισαν για τη φαμίλια του ό καθένας μη κο-τώντας να φανερώσουν στίς

Επίκαιρα θέματα

Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΛΟΓΟΥ

Κάποτε στο κατακαλόκαιρο βρέθηκαν στη θάλασσα άραγιμέ-νος στα βράχια μιάν άκρογι-λιάς με όλα μου τα σύνεργα, την άντηλιακή όμπρέλλα μου, το κρύο μου το νερό στο θερμό, τα φρούτα μου, τις κονσέρβες μου, τα κεφτεδάκια μου και ά-πολάμιθνα το δροσερό νερό της θάλασσας βουτώντας κάθε τόσο πηγαίνοντας κόντρα στη φοβερή ζέστη που έφτανε τους 43 θα-θμούς...

Σε κάποια στιγμή βλέπω δι-πλα μου ξαπλωμένο κάποιον φί-λο μου, λάτρη της θάλασσας και τ'ό ήλιου.

—Βρέ, 'Αλεκάκι, τί κάνεις; Πότε ήρθες, έχει ώρα που θρί-σκεσαι εδώ; Πως δέ σε πήρα χαμπάρι; 'Ελα να κάτσης κά-τω στην όμπρέλλα, σε κατάνα-ψε ό ήλιος θά πάθεις ζημιά δεν τ'ό καταλαβαίνεις; 'Αλλά ό 'Α-λεκάκης άρνήθηκε την προσφο-ρά μου λέγοντας πως ό ήλιος κάνει κακό, και όχι ό ήλιος...

Προσφέρθηκα να τον κερά-σω κάτι και τ'ό μόνο που κατα-δέχτηκε ήταν λίγο νερό από τ'ό θερμό. Και να ή σιγομουθία:

—Βάλε σε παρακαλώ λίγο νερό στο ποτήρι, μου είπε, να τ'ό άφήσω για λίγο στον ήλιο να ζεστάνει να τ'ό πιώ...

—Ζεστό νερό θά πιεις, 'Αλε-κάκι; Κάτω από τέτοια ζέστη; Να ξεδιψάσεις δεν θέλεις; Τί είναι αυτό πάλι, καινούργιο φρούτο μου ξεστομίζεις;

Και ό φίλος προσπάθησε να μου εξηγήσει τους νόμους της φύσεως... ότι δηλαδή ή μεγάλη διαφορά τ'ό ζεστού από τ'ό κρύο μπορεί να προκαλέσει γαστρική άνωμαλία με παραπέρα άγνω-στες επιβλαβείς συνέπειες... κλπ. κλπ.

Για ναμαι ελλιρκινής πήγα πάσσο... Με μυαλό που ή ζέστη τ'όχε κάνει σούπα τί συνεννόη-ση να κάνεις;

KIMON Γ.Μ.

γυναίκες τους τη νύλα πουπα-θαν και τ'ό χ'νέρι που τους έ-κανε ό Μούτος.

Έκείνος, αφού άφησε για πολή ώρα το μονόξυλο να τ'ό πάρη ή κατεβασία τ'ό ποτα-μιού κέντισε με τ'ό κοντάρι μιάν δυο φορές το θυθό και βγήκε στο μύλο του Βαρή, παλιακός, άχρηστος τώρα μύλος.

Έκεί ξεφορτώσε τ' άγριμμο, τόγδαρε, τ'ό κομμάτισε κι' άρ-χισε τη μοιρασιά.

Αυτό το ποδάρι τ'ό Τράκα-λη, άιντε βάλ' κι' λίγο ποδά-ρι... ζήμια τούκανε τ' άνθρω-π' (ου).

Τ' άλλο ποδάρι τ'ό Ταγκλι-τάγκλη, βάλ' κι' λίγου σβέρκου.

Τού μπουτ' τ'ό ένα να τ'ό παρ' ού άφ' 'λός έχει φαμίλια να θρέψ. 'Ενα κομάτ' ού 'Αλ-πουκουτοσιάζ. 'Έτσι κόβοντας και μοιράζοντας άστούσε τ'ν ά-φεντιά τ'. 'Αν έδωκε και κανα δυο παιδιά σε κείον τον σφραϊ-σμένο που κονακίευε στα πα-ληκάλυθα, τρομάρα τ', κι' ένα κοψίδι στη χτικιάρα, τότε δεν έβγαίνει για τ'ό ίδιο ούτε τ'ό σοιά κοψ'δάκι... 'Ας είναι... δέ βαρυόσαι... 'Ας φάνε όλοι οι άλλοι άς φάνε τα όρφανά της Γωργίτσα και τί τον πε-ραζε αυτόν, «έχει ό Θεός» άς φάει 'κειός ό σφραϊσμένος όπ' τον κινήγιαν παπτάδες κι' άστυ-νόμοι χεϊμωνοκαλόκαιρο. Τί να τ'ό 'εκαμε αυτός τάχα. Αυτός είναι χρυσός άνθρωπος, μολαίμ-κος κι' έδω π' τα λέμε σφραϊδα σποτ' ν' πλάτ' δεν έχει. Τούν-πέτ' χα μπλέτσι στο λαγκάδι.

Ακούς όρε Χειμώνας καιρός και να νίβεται ντίπ μπλέτσι, ντίπ 'ντροπή αλλά και σφραϊ-δα ντίπ. Γαβέντισ τ'όν παπτά-δων «πρρρρρρ».

Έτσι ένοιωθε ό Μούτος τη ζωή. Έτσι την ζούσε, Όμοιά άπιστος, άν από μοναχός του δεν έβλεπε. Έτσι ταίριαζε κα-τά τη γνώμη του να πορεύεται ό ντυνιάς. 'Ο καθένας τη δ'λειά τ' και τον τορό τ'. 'Ο παπτάς κι' ό άστυνόμος ψεμα-τούρες. 'Ο Σφραϊσμένος άγρί-μι τ'ό λόγγου. Τα όρφανά πει-νασμένα. Τ' άγριμμο τριτωμέ-να, κι' ό Μούτος δίκαιος κατά τον τορό του, κι' άπαστος πά-λευε για χόρταση τ'όν πεινα-σμένων και καταφρονεμένων, ό-πως αυτός τ'όνοιωθε, όπως αυ-τός τ'ό πίστευε. Κι' ήταν περή-φανος γιατί δεν άκουγε. Τόσες και τόσες σαχλαμάρες 'μολο-γάν. Τόχε μόνο βάρος που δεν έμαθε να ζωγραφίξη και την αλήθεια, και τ'ό σωστό και τ'ό δίκιο. Μόνο Μ ο υ τ ο ς ζωγρά-φιζε. 'Ας είναι καλά ό φίλος του ό Ζάχος που τ'ό έμαθε κι' αυτό.

Όταν έπιανε μολύβι για να ζωγραφίση «Μούτος» έκανε ό-λόκληρη τελετουργία.

Πρώτα - πρώτα σκούπιζε με την άνάστροφη της παλάμης του τ'ό χαρτί ναμια πετακάθα-ρο. 'Όστερα, ύστερα κοίταζε τ'ό μολύβι ναμια καλοξυσμένο, με-τά τ'ό σάλωνε και ζωγράφιζε άργά - άργά τη λέξη «Μούτος».

Γι' αυτόν Μούτος είχε την έννοια άδελφωσύνη, ανθρωπιά, δικαιοσύνη, καλλωσύνη. Τόσες έννοιες σε μιάν ζωγραφιά;

Πόσο σωστός είσαι, 'Αν-θρωπε... κι' άς είσαι Μούτος μουρμούρησε κάποιος που πα-ρακολούθαγε την τόσο όμορφη ζωγραφιά της αλήθειας και τ'ό δίκιου.

Νόντας Ρακόπουλος

ΟΡΦΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΜΠΑΛΛΕΤΑ

Ζήνωνος 4 'Αθήνα - Τηλ. 52.37.600

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ Δ)ΝΣΙΣ

Κώστας Μπατσης - Τηλ. 5221.887 - 86.26.335

Νίκος Παπανικολάου - Τηλ. 9915.789

Λαογραφική σελίδα

Μάϊος

Χαρά του ματιού και δόνηση των αισθήσεων είναι η Έλληνική γη γι' αυτόν τον μήνα. Άστράφτη ή θάλασσα, χρυσογάλαζος ο ουρανός. Μεθ' από το άρωμα των λουλουδιών. Στο άρωμα της μαργαρίτας, της παπαρούνας της ανεμώνας. Σε ευωδιάζει η αγριάδα της ή γαρ δένια ή ανθισμένη λεμονιά - πορτοκαλιά ή γαζία — το κυκλάμινο και τόσα άλλα. Και τα χιλιάδες μελίτσια, που θυμίζουν τη πεινασμένη προδοσίδα στη καρδιά των λουλουδιών, για να πιούν το μέλι και να ρουφίσουν την ξανθή γύρη του ξωτα και να σου φέρουν την ψυχή σου κοντά στον Πλάστη της άρμονίας γης και ουρανού. Είδύλλιο γης και ουρανού.

Οργιάζουν τα χρώματα των βουνών, της θάλασσας και των κάμπων. Όμορφα είναι τα ήθη, και τα έθιμα, οι παραδόσεις, οι θρύλλοι, τραγούδια αυτόν τον μήνα. Πρωταρχική σημασία αποδίδεται στους Έρωτες του Μαΐου, στη ποίηση της ζωής ανθρώπων και ζώων. Είναι ο μήνας της έρωτικής κραυγής, άφου σχεδόν όλα τα ζώα υποκούνται τυφλά στον ακατανίκητο νόμο της αναπαραγωγής.

Παρατηρώντας τους έρωτες ανθρώπων και ζώων, ο λαός μας έδωσε και έδω τα συμπεράσματά του, καθιερωμένα πλέον σε γνωμικά και παροιμίες. Τραγουδούσε και σατύρισε. Λένε στη Μακεδονία και Θεσσαλία: «Του Μάη τα κορίτσια κάνουν άργουσχουλίες κι' παίρν' τα παλληκάρια κι' πάνι στις μηλιές».

Από τους έρωτες των ζώων ο λαός μας τραγουδούσε και σατύρισε με την καρδιά του τους έρωτες ζώου αγαθού και χρησιμώτατου. Το συμπαθητικό αυτό ζώο ο Όμηρος το παρομοίασε με μεγάλο ήρωα. Πρόκειται για τον γαϊδάρη, τον πάντοτε σκεπτικόν, τον ήρωα της υπαίθρου. Αυτόν τους έρωτες τραγουδούσε ο λαός μας με τον Μάιο, Δυστυχώς, τα γεμάτα σοφία και λαϊκό πνεύμα, δεν μπορούν να γραφούν εδώ.

Γνωστή είναι σε όλους μας η πρόληψη — ότι κατά τον Μάιο δεν γίνονται γάμοι και θεωρείται πολύ δυστυχισμένο το ζευγάρι που τόλμησε να παντρευτεί... μαγιάτικα. Είναι μια παλαιά δεισιδαιμονία αυτή λοιπόν. Με άλλες εκδηλώσεις του γαϊδάρου που έχουν σχέση με τον Μάιο. Βλέποντας λ.χ. την μεγάλη του αδυναμία να κυλιέται... γαϊδουροπρεπέστατα στην πράσινη χλόη, να καταδροχθίζη την πρασινάδα αλλά και να... φοβάη στα καλά καθούμενα — αιτία, οι πολλές ασθένειες που κατέχεται από άδηφαγία. Μια παροιμία λέει από εκείνο που λαβαίνουν πολλές υποσχέσεις για το μέλλον: Στη Ρούμελη - Πελοπόννησο:

«Ζήσι μαύρι γαϊδάρη
να φας του Μάη τριφύλλ'
κι' τούν Αύγουστο σταφύλλ'!»

Σε πολλά μέρη της χώρας ο γαϊδάρος πέρνει ιερή μορφή με τον Μάιο και οι Έβραίοι προσκυνούσαν στους ναούς των και το κεφάλι του γαϊδάρου, επειδή ήταν αυτοί περιπλανιόταν σε έ-

ρημους και βασανίζονταν από τη δίψα, ο γαϊδάρος τους οδηγούσε και σε δρόμο καλό, και σε νερό, για να σβύσουν την δίψα τους.

Ιδιαίτερη πρακικότητα παρουσιάζουν τα ήθη και έθιμα της Πρωτομαγιάς της παλλαϊκής αυτής γιορτής των λουλουδιών και της υπαίθρου, όπου τα τραγούδια, οι χοροί το πλέξιμο των στεφανιών, συνθέτουν μια λαμπρή τελετή.

Από τα χαράματα της Πρωτομαγιάς ξεχνούνται στα βουνά, στα άκρογιάλια, στους κάμπους για να μαζέψουν λουλούδια και να πλέξουν στεφάνια να τα κρεμάσουν στις πόρτες τους. Στα δωδεκάνηφα οι νέοι κόβουν λυγαριές και τις δίνουν στις κοπέλλες να ζωστούν και λένε τα αυτόσχέδια δίστιχα. «Όποιους πιάσει αλυγαριά κι' δεν κόψη κλωνάρι, τα νιάτα του να μήν χαρή κι' ες είναι παλληκάρι».

«Όποιους πιάσει τη λυγαριά τσι δεν τηνι μυρίση, την πρώτη του αγαπητικιά νικρή να τη φιλήση».

Αφθονες είναι και οι προλήψεις την Πρωτομαγιά στην Κρήτη και τα Ίονια νησιά. Την Πρωτομαγιά μπαίνουν στη θάλασσα για να περάσουν τα σαράντα κύματα και να μην τους πιάνουν τα μάγια. Θεωρούν κακό ν' ακούσουν νηστικοί το κελάδημα του κούκου, γκάρισμα γαϊδάρου και φωνή κουρούνας. Για να αποφύγουν το κακό τρώνε κόκκινο αυγό και κουλούρι της Λαμπρής ή λένε τρεις φορές το «Πάτερ ήμων...» μόλις ξυπνήσουν. Ξυπνάει πολλή πρωί για να μην τους προλάβη ο γαϊδάρος και γκαρίξη γιατί εκείνη την ημέρα ο γαϊδάρος αρχίζει το γκάρισμα πολύ πρωί για να γιορτάσει το Μάη. Την Πρωτομαγιά δεν φυτεύουν λουλούδια και προσάπτων βασικό, «γιατί το δίχως άλλο στην κάσα σου θέ να τα δάλουνε...». Στην Πελοπόννησο και Ρούμελη πάνω στο μαγιάτικο στεφάνι δάζουν τσουκνίδες, κρεμμύδια και ένα πέταλο αλόγου, για να μην σε πιάνη κακό μάτι και να φύγουν τα κακοποιά στοιχεία από το σπίτι.

Και μια παροιμία του Μάη από τις πολλές.

«Τόν κόκκινο το Μάη θα γίνι το χατήρι σου...».

Εκτός από τη Πρωτομαγιά συναντάμε πολλές δεισιδαιμονίες και προλήψεις και τις άλλες μέρες του Μαΐου. Γνωστά είναι τα μάγια. Το ότι τα μάγια έ- ξασκούν σημαντική επίδραση στη λαϊκή ψυχή το βλέπουμε σε πολλές σημερινές τελετουργίες για το ξεμάτιασμα, αλλά και σε πολλά δημοτικά τραγούδια.

«Πρωτομαγιά μου τάριξες, τα μάγια και με μάγεψες. Και μ' έχεις κάνει σάν τρελλό! κόρη που σέρνεις το χορό» «Τόν Μάη έγεννήθηκες και μάγια

δεν φοβάσαι, μ' αν μ' άπαρνηθης, τη μάννασ' να λυπάσαι».

Τα μάγια τα κάνουν οι νεράιδες του Μαΐου και μερικοί μόνον άνθρωποι που τους τα δίδαν οι νεράιδες. Οι Νεράιδες αγαπούν να θαίνουν περισσότερο τον Μάιο και τον Αύγουστο στη γη γιατί τότε βρίσκουν έρωτοτυχημένους. Άλλοι θαίνουν μόνον τις νύχτες και ανταμώνονται με τα δαιμόνια σε πέρνουν μαζί τους άμα σε βρουν μοναχό και σε παραδώνουν. Ποικίλουν οι θρύλλοι ανάλογα με τις τοποθεσίες της χώρας. Όλοι όμως συμφωνούν κυρίως σε τρία σημεία:

«Ότι οι νεράιδες είναι πολύ δημιουργικές και τρελαίνονται για τραγούδια και χορό, ότι κάνουν κακό μονάχα σ' όποιον τους μιλήσει, κι ότι έρωτεύονται και πέρνουν μαζί τους στις σπηλιές και στα κουφώματα των δέντρων μονάχα όποιον αγαπήσουν...»

Από τις άκινητες εορτές λαογραφικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν μόνον η εορτή της Αγίας Μαύρας 3 Μαΐου και Αγίου Κων) νου και Έλένης 21 Μαΐου. Μια έκδοχή των σημερινών συγγραφέων αποδίδει την άπαγόρευση των γάμων το Μάιο γιατί τον μήνα αυτόν γιορτάζει η Αγία Μαύρα.

Καταδικασμένες στην δυστυχία θεωρούνται οι δουλειές που γίνονται τη μέρα αυτή. Η κίττα είναι στη λέξη «Μαύρος» αλλά και στη παράδοση ότι την ημέρα αυτή γεννήθηκε ο Κάιν ο άδελφοκτόνος. Και στα Ίονια νησιά και Θεσσαλία για την κακοτυχία του ανθρώπου που γεννήθηκε την τρίτη Μαΐου: «Γεννήθηκε την ημέρα του Κάιν!!».

Για τη γιορτή των Αγίων Κων) νου και Έλένης ο λαός μας πιστεύει πως ανήλθουν τα άρρωστα κλαδιά και θαύζουν φύλλα ακόμα και τα ξηρά κλωνάρια των δέντρων. Η αιλία βρίσκεται κι' εδώ στη παράδοση του λαού, κατά την οποία άνησε ο Τίμος Σταυρός που βρήκε η Αγία Έλένη στα Ίε- ροσόλυμα. Σε πολλά νησιά μικροί και μεγάλοι χαράζουν τα πόδια των την ημέρα αυτή για να βγή το κακό αίμα και να μην ξεπαγιάζουν τον χειμώνα. Γιορτάζεται επίσης η Ανάληψη και η Πεντηκοστή. Με την ανάληψη ο λαός παύει το «Χριστός Ανέστη» και επανέρχεται στην «Καλημέρα». Στα όρεινά ή Ανάληψη γιορτάζεται με Έλληνικότητα λαϊκό γλέντι στις στάνες. Οι τσοπάνηδες καλούν φίλους και συγγενείς στην στρούγκα, όπου σφάζουν αρνιά και ειδική σύνθεση από γάλα και τυρί. Παραθέτουν πλούσιο φαγοπότη, γίνονται άγώνες δρόμου - πάλης, δίσκου κλπ. Στην Ήπειρο - Πελοπόννησο - Θεσσαλία όπου συναντάμε τη γιορτή της Αναλήψεως ως «γαλουπέφτ».

ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1
τους άρμόδιους)...

Πώς και με τί έργα υποδομής θα κάνουν το κόσμο να έπιστρέψει στην υπαίθρο για πάντα και όχι για λίγες ώρες και μόνο για την απογραφή.

Πολύ καλά έκαναν όσοι έφυγαν έστω και την τελευταία στιγμή από το χωριό μας και πήγαν να απογραφούν στον πραγματικό τόπο διαμονής των.

Φανταστείτε λοιπόν κάποιον εργοστασιάρχη να δηλώνει τόπο διαμονής τα Άντρειά. Έναν Άρχιτέκτονα τους Ναζαίους. Έναν οδηγό τρόλεϋ το Βαθύκαμπο. Έναν σιδηροδρομικό τα Λαγκάδια και έναν Ηλεκτρονικό τη Φτέρη κλπ. Φανταστείτε το μέγεθος της κοροϊδίας, της απάτης, της «ξυπνάδας»...

Ο γιατρός προκειμένου να δώσει τη σωστή συνταγή θέλει άσφαλώς σωστή πληροφόρηση από τον άρρωστο, διαφορετικά

ή ένεση είναι πιθανόν να του φέρει το τέλος.

Χρειάζεται βέβαια να είμαστε ένωμένοι σάν πατριώτες, αλλά για πράγματα που δεν μας μελώνουν...

Άλλά ες μάθουν και ώρισμένοι πως για το χωριό αλλά και για την κοινωνία χρειάζονται όλοι. Και οι Μαύροι και οι Κίτρινοι και οι Πράσινοι και οι Κόκκινοι. Και πως το χωριό δεν κρατείται μόνο π.χ. με τους μαύρους...

Και όσο αφορά την απογραφή γεωργίας και Κτηνοτροφίας αναφέρουμε μόνο τη φαιδρή όψη:

«Άλλοι μ'έν με το φόβο της Έφορίας δήλωσαν όσο το δυνατό λιγότερα...

Άλλοι δ'έ με την έλπιδα ενός δανείου δήλωσαν όσο το δυνατό περισσότερα...

Κατά τα άλλα η απογραφή πήγε καλά...

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1

σειρά και οι γεροί. Οι πλούσιοι και οι κυβερνήτες λούφαξαν γιατί αυτοί τ'όθρεφαν τόσο καιρό αυτό το θειριό. Με το έτσι και με το αλλιώς πέρασε ο καιρός, το θειριό μεγάλωνε, ο κόσμος πέθαινε, τα παιδιά γύρναγαν εδώ και κει σιαλουτιασμένα μεθυσμένα. Οι γκαστρομένες γένναγαν κάτ' υπαίδια που παιδιά δεν ήταν κάτι άλλοκοτα πράματα. Τότε κι' οι φτωχοί είπαν ένα κι' ένα κάνουν δύο αν δέ πάρουμε τη δουλειά στα χέρια μας χαθήκαμαν. Το είπαν το αποφάσισαν κι' όρμησαν. Κάθε φτωχός άδραξε απ' όνα παλούκι και θαράει, θαράει. Βαράει κι' άκόμα αυτό το ξυλοφώρτωμα δέ σταμάτησε. Βαράνε τους

πλούσιους θαράνε το δράκο (αίθαλομίχλη) ποιός να ξερεί ποιόν θαράνε.

Μιά θολά άρχισαν. Αυτό ήταν ν' άρχίσουν. Τώρα δύσκολα θά ξεγελαστούν δύσκολα θά σταματήσουν. Έδω ζωή έδω κι ο θάνατος παιδιό μου.

N—C

Για τον Άγροτικό Τουρισμό

Η Οικονομική Έπιτροπή ένεκρине εισήγηση του ύπουργού Γεωργίας, σχετικά με την εφαρμογή από έφέτος, ειδικού προγράμματος άγροτικού τουρισμού σε όρεινές περιοχές. Το πρόγραμμα προβλέπει την ενίσχυση και τη χορήγηση οικονομικών κινήτρων στους κατοίκους των όρεινων περιοχών και στους συνταξιούχους που έπιθυμούν να έπιστρέψουν στα χωριά τους, προκειμένου να έπισκευάσουν ή να επεκτείνουν υπάρχοντα οικήματα, καθώς και για τη δημιουργία τουριστικών ξε- νώνων.

Οι όρεινές περιοχές στις όποιες θά εφαρμοσθή το πρόγραμμα άγροτικού τουρισμού είναι περιοχές των νομών στην Ήπειρο, Άρτας, Ηρέβεζας και Θεσπρωτίας.

ΟΙ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Και άλλη φορά είχαμε άσχηλθεί με το θέμα των πινακίδων στο χωριό μας αλλά ο ύπνος συνεχίζεται.

Συγκεκριμένα σήστησε στην κυριολεξία ή πινακίδα που κάποτε έδειχνε «Φτέρη». Ζώθηκε στην κυριολεξία όπως ο Λαοκόντας από τα φίδια, ή πινακίδα που δείχνει «Βαθύκαμπος» από τα άγριοδέντρα και δεν φαίνεται καθόλου. Και αυτά γίνονται στο Βαθύκαμπο όπου λειτουργεί Δημοτικό σχολείο και έχει δάσκαλο. Τπάρχει ο Γραμματέας της Κοινότητας, υπάρχουν κοινοτικοί σύμβουλοι. Άσφαλώς δεν υπάρχει πινακίδα στα Λαγκάδια. Τπάρχει βέβαια ώραία πινακίδα στους Ναζαίους και έτσι πρέπει να γίνον άλλες.

TAKHΣ ZAXAPHΣ

'Η Πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου μας

Ζούμε σε μία χώρα που όλα προτείνονται, που όλα γράφονται και που τίποτα δεν γίνεται. Σε μία χώρα που κυριαρχούν οι λογογράφοι, οι καρεκλοθήρες, οι θεσικράτες, οι ήμιδιανοούμενοι, οι ήμισοί, τα ήμιπορνό και τα ήμιμετρα.

Τό να μιλάει κανείς σ' αυτή τη χώρα, σ' αυτούς τους υπεύθυνους για πολιτιστική ανάπτυξη ίσως να είναι σκέτη αφέλεια ή ίσως να δείχνει την φλυαρία μας, λίγο πριν αποφασίσουμε να γίνουμε πρόσφυγες στον τόπο μας, ή Καρυωτάκηδες στην Πανελλαδική Πρέβεζα.

Εμείς από την πλευρά μας έχουμε να πούμε μόνο ένα πράγμα. "Αν οι «ήμιμαρμόδιοι» δεν ακούνε τις αγωνιώδεις φωνές για την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας μεθυσμένοι από το «CIVIS EUROPEUS SUM» (είμαι ευρωπαίος πολίτης), πρέπει να πάρουμε μόνοι, οι πολίτες, στα χέρια μας, την υπόθεση αυτή, φτειάζοντας πρώτα στην Ήπειρο, την επαλήθη του 40-44, ένα νέο λαϊκό ΟΧΙ απέναντι στην ξένη πολιτιστική διείσδυση, απέναντι στον πολιτιστικό Ίμπεριαλισμό, και τον κίνδυνο του αφελληνισμού μας.

Η πολιτιστική ανάπτυξη της Ήπειρου δεν διαφέρει ούσιωδώς από το επίπεδο στο οποίο βρίσκονται και οι άλλες ελληνικές περιφέρειες.

Υπάρχουν ποικίλα πνευματικά σωματεία, λογοτεχνικές εστίες, θεατρικοί όμιλοι, Φολκλορικά συγκροτήματα, πυρήνες πινακοθηκών, έταιρίες ιστορικών έρευνών και ωδεία, Φιλαρμονικές, ή μαντολινάτες.

Όλα όμως αυτά κινούνται στα πλαίσια ισχυρών οικονομικών δυνατοτήτων, και ή δραστηριότητά τους είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη, ανάλογα με τον χρόνο ή το πάθος που διαθέτουν οι ιθύνοντες τους ποικιλόμορφους αυτούς οργανισμούς.

Φυσικά, λείπει ανάμεσά τους ο συντονισμός. Όπως λείπει κυρίως, ή συγκλίνουσα κατεύθυνση που θα ξεπερνούσε τα πλαίσια μιας Φιλοτιμίας κατά τα άλλα έρασιτεχνίας, για να οδηγήσει σταδιακά στη θεμελίωση μιας στέρεης πολιτιστικής στάθμης.

Αλλά γι' αυτό χρειάζεται μια κρατική αντίληψη. Δεν είναι ίσως ζήτημα χρημάτων, μια και λίγο πολύ αρκετά ποσά προσφέρονται από επιχορηγήσεις.

Είναι ζήτημα ελληνικού πάθους, ζήτημα εθνικής αυτογνωσίας, θέμα σεβασμού προς τις πολιτιστικές καταβολές μας, που δεν χάθηκαν ίσως ακόμα, αλλά όπωσδήποτε θα καταποντιστούν μέσα στο μωσαϊκό της οικονομικής ευρωπαϊκής αγοράς. Είναι ζήτημα δραματισμού, θρεμένου με την ελληνική παιδεία, με την ιστορική μοίρα μας και με την εθιμική μεταβίβαση των γηγενών προικισμάτων, ώστε ο ελληνισμός να αναδαπιστεί στις απαρασάλευτες αξίες του και να αναδόσει κάτι απ' την ευκλεια των περασμένων του.

Κι αυτή ή ευκλεια να μην είναι Φενάκη κατοπτρισμού, αλλά ζώσα ύλη!...

Πέστε μου, είδατε ποτέ παρόμοιο ποίον στους πολιτικούς μας;

Αντιληφθήκατε παρόμοια φιλοδοξία;

Διαιστανθήκατε έστω μια παραπλήσια κατεύθυνση μέσα στα προγράμματα της Παιδείας;

Τέτοιο δράμα θα ήταν πολύ να το περιμένουμε από τις επαρχιακές εκδηλώσεις, είτε της Ήπειρου είτε οιασδήποτε άλλης περιφέρειας.

Όταν μιλάμε για πολιτιστική κίνηση σ' ένα χώρο, έννοούμε, κατά τη γνώμη μας ότι υπάρχουν εκείνες οι προϋποθέσεις και συνθήκες που επιτρέπουν στον καθένα που ζει σ' αυτό το χώρο, να μορφώνεται, να ψυχαγωγείται, να δημιουργεί, να αναπτύσσει και να διαδίδει ελεύθερα τα ενδιαφέροντά του, να συμμετέχει δηλαδή ο ίδιος στην ανάπτυξη ενός κινήματος πολιτισμού.

Μ' αυτήν την έννοια δεν υπάρχουν ποτέ και ούτε υπάρχει στο νομό μας, συλλογική πολιτιστική δραστηριότητα, ικανή ν' αγκαλιάσει όλο το λαό της επαρχίας μας, μέχρι και το πιο απομακρυσμένο χωριό.

Η Άρτα είναι ένας απομονωμένος πολιτιστικός χώρος, που δέχεται παθητικά ότι επιλέγει και προωθεί το εμπορικό κύκλωμα.

Ο κινηματογράφος, το θέατρο, ή μουσική σαν τέχνη, διδίδονται με έδωλια προσδευτικά, προστά για όλο το Άρτινό κοινό, αθλητισμός, δεν υπάρχουν.

Έτσι οι μόνες «ευκαιρίες» που προσφέρονται στους Άρτινούς, είναι τα έργα σέξ, καρτέ και άστουμικά, τα ποδοσφαίρα, το καφενεϊό, ή τηλεόραση και το ανεδοκατέδασμα στην δρό Σκουφά.

Βέβαια αυτό έχει να κάνει με την πολιτική αυτών που θέλουν το λαό, ειδικότερα τη νεολαία, μακριά από τα αγαθά του πολιτισμού και της επιστήμης, από τις γνήσιες λαϊκές πολιτιστικές παραδόσεις. Αναφέρουμε ορισμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα:

Η Άρτα διαθέτει αξιόλογα ιστορικά μνημεία, που διακρίνονται για την αρχιτεκτονική τους και την τέχνη τους γενικά, (π.χ. ο Ιπέρψημος βυζαντινός εκκλησιάζης της, το αρχαίο θέατρο που ανακαλύφθηκε πρόσφατα) και κατέχει αξιόλογη θέση στον τομέα της λαϊκής παράδοσης και του πολιτισμού (π.χ. δημοτικά τραγούδια, λαϊκά παραδοσιακά πανηγύρια, το ιστορικό γεφύρι). Και όμως πόσο Άρτινοι γνωρίζουν την ιστορία τους; Ελάχιστοι. Τι προσπάθειες γίνανε να μάθει ο ίδιος ο λαός την ιστορία του;

Πόσοι γνωρίζουν για το λαϊκό θέατρο του συμπατριώτη μας Γ. Κοντζιούλα, που στα χρόνια της κατοχής, έφτασε το θέαμα στα κατάρδραχα των Τζουμέρκων; Πώς αξιοποιείται σήμερα αυτό;

Έτσι, και από ιστορική άποψη αλλά και από το ότι υπάρχουν φορείς, όπως ή Τοπική Αυτοδιοίκηση, ή Μουσικοφιλολογικός Σύλλογος «ό Σκουφάς», το εργατικό Κέντρο, ή Σύλλογος Γυναικών, οι μαθητικές κοινότητες, τα επιστημονικά σωματεία, οι μορφωτικοί και πολιτιστικοί σύλλογοι των χωριών,

υπάρχουν οι δυνατότητες για να μπούν οι βάσεις για ένα πλατύ προσδευτικό πολιτιστικό κίνημα στην επαρχία μας.

Ο Σύλλογος των Άρτινων σπουδαστών από την αρχή της ίδρυσής του, το 1974, πρόσφερε σημαντικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Σε συνεργασία με άλλους φορείς, διοργάνωσε θεατρικές παραστάσεις, μουσικές συναυλίες, προβολές ταινιών τέχνης, εκθέσεις βιβλίου λαϊκής τέχνης, στη σπη διδίδοι των στα χωριά κλπ.

Οι δραστηριότητες αυτές αγκαλιάστηκαν με ένθουσιασμό από τους ανθρώπους της επαρχίας μας, έδειξαν τη δίψα που υπάρχει για μάθηση και ψυχαγωγία.

Όμως αυτές ήταν μεμονωμένες και σποραδικές. Χρειάζεται μόνιμη συλλογική δουλειά απ' όλους τους φορείς προς την κατεύθυνση αυτή. Χρειάζεται να αναπτυχθεί ένα ντόπιο πολιτιστικό κίνημα (θέατρο, κινηματογραφική λείσχη, μουσικό συγκρότημα, χορευτικό - δημοτικό) και υπάρχουν όπως αναφέραμε πιο πάνω οι φορείς γι' αυτό.

Τα έμποδια που υπάρχουν για την άνοδο της πολιτιστικής στάθμης του τόπου:

Πρώτο έμποδιο γενικά είναι ή πολιτική στα ζήτήματα του πολιτισμού, που από τη μιά, δεν χορηγεί στους αρμόδιους φορείς την απαραίτητη οικονομική βοήθεια και από την άλλη, προσπαθεί να χτυπήσει κάθε προσδευτική πολιτιστική κίνηση, προσπαθώντας να απομακρύνει τη νεολαία από αυτή, οδηγώντας τη στη διαφθορά και το μα-

ρασμό.

Ειδικότερα για το χώρο της Άρτας είναι αίσθητη ή απουσία ενός μαζικού πολιτιστικού φορέα, ή αδυναμία της Τ.Α. λόγω οικονομικών να συμβάλει στο πολιτιστικό κίνημα, ή ανυπαρξία Δημοτικού Πνευματικού Κέντρου, ή επαφή επικοινωνίας με τα χωριά. (Η Άρτα είναι το μοναδικό μεγάλο κέντρο του νομού).

Για να σταματήσει ή πολιτιστική απομόνωση του νομού μας βασική προϋπόθεση είναι, κατ' αρχή, ή οικονομική ενίσχυση από το κράτος των φορέων και ειδικότερα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για να μπορέσει να δημιουργήσει Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο, που θα αποτελέσει πόλο συσπείρωσης των καλλιτεχνικών - πολιτιστικών δυνάμεων του τόπου.

Επίσης σημαντική συμβολή θα αποτελέσει το να ανοίξει πλατιά τις πύλες του ή «ΣΚΟΥΦΑΣ» στον Άρτινό λαό, να πάψει να είναι ένα κύκλωμα προσωπικοτήτων.

Επιπλέον, χρειάζεται όλοι οι φορείς να συντονίσουν μεταξύ τους τις ενέργειές τους και να συνδεθούν με την «Πανελλήνια Πολιτιστική Κίνηση».

Εμείς από τη μεριά μας, όπως έχουμε δείξει και στο παρελθόν, θα δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις για το πολιτιστικό κίνημα στο νομό μας. Στόχος μας, είναι να οργανώσουμε μια «Παναρτινή συνάντηση πολιτιστικών φορέων», που θα εξετάσει την κατάσταση στο πολιτιστικό κίνημα της Άρτας και τις προοπτικές ανάπτυξής του.

Σύλλογος Άρτινων Σπουδαστών

ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΚΙ' ΕΛΠΙΔΑ

Από τον πόνο της άρρωστειας μου κι' από το παράπονό μου ξαπλωμένος στο κρεβάτι έγραφα για την εγκαταλειμμένη Ήπειρο και τα κατὰ καὶ μένα Τζουμέρκα κι' Αγραφα που μένουν μόνο και μόνο με τ' όνομα απλήρωτα κι' άδικημένα...

Στο προηγούμενο φύλλο έγραφα στο ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΚΙ' ΕΛΠΙΔΑ για το Νομό μας και παρατηρήθηκε από ώρισμένους πατριώτες ότι τον κατηγορήσα για υποανάπτυκτο. Συμφωνώ απόλυτα, είναι κακό αλλά είναι και αλήθεια.

Έχουμε λείπει εργοστάσια...

Ναι αλλά έναντι των άλλων πόλεων αυτά είναι καθοριστικά και δεν είδα ποτέ καμιά ταμπελά να γράφει ζητούνται εργάτες και εργάτριες παρά ΜΟΝΟ με μέσον και εποχιακά πιάνει κανείς δουλειά σ' αυτά...

Μου είπαν ότι έγινε το φράγμα στο Πουρνάρι.

Πιο φράγμα; Αυτό είναι να μαζέδει λευτά και όχι να δίνει.

Οι κάτω του φράγματος ίσως κάποιον μέρα να δούνε καλό σαν αρδευτικό έργο αλλά τότε; Οι άπάνω όμως του φράγματος τί έγινε το είδε κανένας;

Για τον κοσμάκη είναι σκέτος τάφος. Πόσα λεφτά πήραν, πότε τα πήραν, πόσα δικαστήρια έκαναν;

Μά τελικά άλλοι Έλληνες

είναι στα Σπάτα και άλλοι στον ΑΡΑΧΘΟ; Γιατί αυτή ή διαφορά;

Και ποιος αποκαταστάθηκε από τους μισοπνιγμένους αυτούς ανθρώπους που αν είχαν 30 στρέμματα του πνίγηκαν τα 15; Δεν λέγετε μισοπνιγμένοι; Ας το σκεφτείτε σοβαρά για το δεύτερο φράγμα. Ας απαιτήσουμε όλοι μαζί αποκατάσταση: Σπίτια - Απασχόληση - Έργοστασια και όχι τετριμμένη αποζημίωση...

Ός ποτε παληκάρια να ζούμε στα στενά...

Ας το σκεφτούν σοβαρά οι ιδύνοντες και ειδικοί του τόπου και ας φωνάξουν και διεκδικήσουν τα δικαιώματά μας ας φωνάξουν και ας μη γίνει τίποτε και το τίποτε κάτι είναι.

Πρώτα να γίνει μετατόπιση - αποκατάσταση κατοίκων και μετά αρχή έργου.

10 εκατομμύρια κάτοικοι δεν μπορούν να σώσουν χίλιους κατοίκους; Το έργο είναι ΓΕΝΙΚΟ και όχι ΤΟΠΙΚΟ.

Δεν παραλείπω να γράψω ότι πρέπει ακόμη να εξεταστεί σοβαρά το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο φράγμα. Μπήκαν στο φράγμα του Ήπειρώτη οι Κρητικοί του Μητστάκη...

Γιάννης Κ. Μπαλαούρας
Συνταξιούχος οικοδόμος

«Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΡΤΑΣ
«Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»

Εκδίδεται από Συντ. Επιτροπή

Διευθυντής και υπεύθυνος
κατά Νόμο
Χρήστος Ι. Αντωνίου
(Πρόεδρος 'Αδελφότητας)
Τοσίτσα 20 'Αθήνα
Τηλ. 36.13.924

Υπεύθυνοι Διεκπαιρέωσης
Σωκράτης 'Αράνης
Δημήτρης Καλιακάτσος
Τηλ. 77.83.303

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
'Ηλίας Τουρνόγλου
Γερανίου 9, τηλ. 52.45.392

Σ Τ Ν Δ Ρ Ο Μ Ε Σ

'Εσωτερικού δρχ. 300
'Εξωτερικού δολ. 20
> μάγκα 50
'Επαχειρ. - 'Όργ. Συνετ. δρχ. 500

ΕΚΛΟΓΗ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΥ

Στις 22 'Απρίλη με πρωτοβουλία του συμβούλου κ. Χρ. 'Αντωνίου που πλειοψήφισε τα έφτα μέλη που εκλέχθηκαν κατά τη Γ.Σ. στις 19.4.81 συγκροτήθηκαν σε σώμα: Πρόεδρος: Χρ. 'Αντωνίου
'Αντιπρόεδρος: Χαρ. Γεωργολιάνης

Γ. Γραμματέας: 'Αρ. Μπαρτζώκας

Ταμίας: 'Αντ. Μάνος
Είδ. Γραμματέας: Τούλα Λαγού

Και μέλη Γιάννης Θεοδώρας, Δημήτρης Καλιακάτσος, Υπεύθυνος έφημερίδος όρίστηκε ο Χρήστος 'Αντωνίου. Υπεύθυνος διεκπαιρέωσης έφημερίδας ο Δημήτρης Καλιακάτσος.

Στις 4 Μάη συνήλθε το Δ.Σ. σε συνεδρίαση. Ο Ταμίας 'Αντώνης Μάνος υπέβαλε την παραίτησή του έπειδή δεν ήταν σε θέση (όπως έγραψε) να προσφέρει στο σύλλογο σαν ταμίας αυτά που έπρεπε.

Τη θέση του στο Δ.Σ. κατέλαβε ο Βασίλης 'Αναγνωστάκης.

Ξανασυνήλθε το Δ.Σ. και τη θέση του Ταμία πήρε ο Γιάννης Θεοδώρας.

**

Ο Πρόεδρος του «ΑΡΑΧΘΟΥ» και υπεύθυνος έφημερίδας, κάλεσε στη συνέχεια τους 'Αρ. Μπαρτζώκα και Κική Χρ. Μπόμπολη στη συντακτική επιτροπή.

**τοίγαρο
ή υγεία;
διαλέξετε!**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Βαπτίστηκε στο χωριό στις 28.4.81 στα Λαγγαδία στον Προφήτη 'Ηλία ή κόρη του Βαγγέλη Δ. 'Αντωνίου και της Περιστέρας. Τό όνομα ΑΝΔΡΙΑΝΗ χάρισε η Κατερίνα Χρ. Θεοδώρα.

Παραβρέθηκε ο Πρόεδρος του ΑΡΑΧΘΟΥ κ. Χρήστος 'Αντωνίου και ο 'Αντιπρόεδρος κ. Χαρ. Γεωργιαννης και πολλοί άλλοι πατριώτες.

Βαπτίστηκε στις 26.4.81 στην 'Αγία Παρασκευή Φτέρης ή κόρη του 'Αλέκου και της Κατερίνας Μπαλαούρα. Τό όνομα ΕΛΕΑΝΑ χάρισε η δις 'Ανδριανή Κ. 'Αναγνωστάκη.

Ο «ΑΡΑΧΘΟΣ» εύχεται να τους ζήσουν και να τα δούν ό-πως εκείνοι θέλουν.

ΓΑΜΟΙ

Στις 27 'Απρίλη 1981 ημέ-ρα Δευτέρα και ώρα 3,30 μ.μ. έγινε ο γάμος στην εκκλησία

του χωριού 'Αγίου Σπυρίδωνα 'Αρτας, του Δημήτρη Λάμπρου Βασιλείου και της Μιράν-τας 'Αποστόλη Ζήση.

Την Κυριακή 1 Μαρτίου στις 6 το βράδυ παντρεύτηκαν στον 'Ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτό-κου Κασσαριανής (Παναγί-τσα), ο Κώστας 'Αποστόλου Στέφου με την 'Αφροδίτη Χρή-στου Σπύρου.

«Ο ΑΡΑΧΘΟΣ» εύχεται να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στις 30 'Απρίλη 1981 πέθα-νε στην 'Αθήνα ο Δημήτριος Μάρης απ' τη Φτέρη Κεντρι-κού 'Αρτας και έκηδεύθη στο Νεκροταφείο Ζωγράφου.

Στις 2 Μάη πέθανε στην 'Αρτα ο Γεώργιος Β. Μπόμπο-λης και έκηδεύθη στη Φτέρη Κεντρικού 'Αρτας.

Τό Δ.Σ. και η 'Αδελφότητα Κεντρικού στις οικογένειες των θανόντων εκφράζει θερμά συλ-λυπητήρια.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

«Όλα τα μέλη και οι φίλοι του «ΑΡΑΧΘΟΥ» καλούνται στο γάμο μας, που θα γίνει τό Σάββατο 6 'Ιούνη και ώ-ρα 8 το βράδυ στην εκκλησία Κοίμηση Θεοτόκου στην Πα-λατιανή Ν. Λισίων.

Η παρουσία σας (χωρίς δώρο) θα μάς ευχαριστήσει ιδιαίτερα.

Η ιδιαίτερη πρόσκληση δέν έχει ιδιαίτερη βαρύτητα...

Χρήστος Ι. 'Αντωνίου
'Ελένη 'Αρ. Γρίβα

Νέα διεύθυνση σπιτιού: 'Α-νεξαρτησίας 95 'Αργυρούπο-λη.

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Δύο προσφορές έχουμε αυτή τη στιγμή για τη δημιουργία 'Αθλητικού χώρου στο χωριό μας και οι δύο είναι στο συνοι-κισμό των Λαγγαδίων ενώ συ-ζητείται μία τρίτη στους Να-ζαίους. 'Ας εξετάσει τό θέμα τό Κοινοτικό Συμβούλιο και να μάς ενημερώσει σχετικά για την περαιτέρω πορεία.

Τα οικονομικά του 'Αράχθου

Στό επόμενο φύλλο θα γί-νει έκθεση Ταμείου, 'Απολο-γισμός εσόδων - εξόδων πε-ρασμένου χρόνου και απολο-γισμός εσόδων - εξόδων Πα-νηγυριού 31 Μάη στην Πεν-τέλη.

ΓΙΩΡΓΟΣ Ι. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Πολιτιυός και Τοπογραφός

Μηχανιυός

Διπλωματούχος Ε.Μ.Π.

ΤΟΣΙΤΣΑ 20, ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 36.13.924

Φωτεινές και Γραφτές επιγραφές
'Επιγραφές επί αυτοκινήτων
ΧΡΗΣΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Τηλ. 69.10.478 - 77.97.905

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΣΙΔΗΡΟΥ - ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
ΠΟΡΤΕΣ - ΠΑΡΑΘΥΡΑ - ΧΩΡΙΣΜΑΤΑ
ΚΩΣΤΑΣ Ν. ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ
'Οδός Μενίπου 27 - ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ - Τηλ. 5720814

ΠΑΛΗΕΣ ΘΥΜΗΣΕΕ

Για να θυμούνται οι παλαιοί και να μαθαίνουν οι νέοι

Του 'Επιτίμου Προέδρου της 'Αδελφότητας
κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΥ

(Συνέχεια από τό φύλλο αριθ. 35)
Αυτή τη ζωή πέρασαν οι πρόγονοί μας, στερήσεις, πείνα, ταλαιπωρί-ες, στενοχώριες, εξαθλίωση όχι μόνον οι κάτοικοι των Τζουμέρκων αλλά γενικά της 'Ηπείρου.

Γλυκειά μας Μάννα,
Σέ θυρώ με ρουφηγμένα μάγου-λα, με ρυτίδες βαθιές που άνοι-ξαν ο χρόνος και οι καημοί του πόνου. Στην πλάτη σου έχε δημι-ουργηθεί μία καμπούρα από τό σκύνψιμο στο δργωμα, στο βοτάν-σμα, στο σκάλισμα. Αυτή ή πλάτη έχει κουραστεί πιά από τό ζαλί-α τό ξύλα που κουβάλαγες από τον λόγο χρόνα δλόκληρα, τό σαι με τ' αλεύρι που κουβάλαγες από τον μύλο, τη Σαρμανίτσα με τό μα-ζούνι, τό σάτι απ' τό χωράφι, τη βαρέλα απ' τη βρύση. Οι δμοι σου αλλακώθηκαν από τους χον-τρούς κόμπους της τριχιάς που στε-ρέωναν τό φορτίο, τό χέρια σου κουρασμένα από τό σφοντήλι με τ' άδράχτι που τό στριφογύριζες για να γνέσεις να φτιάσεις τό προικιά των κοριτσιών, τό πόδια σου προσημένα από τον άργαλειό για να φτιάσεις τό χοντροσκοπού-α και έν συνεχεία να τό ζαλοθής, να τό πās στην 'Αλιτρουβιά. Χαρά δέν ένιωσες ποτέ στο διάβα της ζωής. Δάκρυα και άναστεναγμοί σε συνό-δευαν συνέχεια. Χαρά ένιωθες μό-νο όταν περίμενες να 'ρθεί τό παι-δί σου από τό ξένα να τό αγκαλιά-σεις, να τό φιλήσεις. Αυτή ή στιγ-μή σου 'δινε κουράγιο για να συ-νεχίσεις τό δύσκολο δρόμο της ζωής.

'Εσθ, άξέχαστη Μάννα, που δέν είχες υπηρέτριες σαν την «κυρία του καλού κόσμου» που άλλη να της μαγειρεύει, άλλη να της καθα-ρίζει τό σπίτι, άλλη να της κά-νει άέρα, κι άλλη άποκλειστικά να της περιποιείται τό σκυλάκι (να του κάνει μάνιο, φαγητό ιδιαίτε-ρο, μπαφτέκια, γλυκά και έπίσκεψη γιατρού άπαξ της έβδομάδος μή-πως τό σκυλάκι άδιαθέτσει).

'Εσθ, άγαπημένη μας Μάννα (έ-μεις Μάννα θέλουμε να σε λέμε, ένθ σήμερα της βάλαν ένα φιασί-δι και τη λένε Μαμά), που τό δέ-κα παιδιά σου εκτός των άλλων καθηκόντων είχες και την ευθύνη της ύγείας τους. Πολλές φορές ψήνονταν στον πυρετό και γιατρος δέν υπήρχε να τους προσφέρει μία βοήθεια. Με δάκρυα νύχτα και μέ-ρα στο προσκέφαλό τους να τους προσφέρεις ό,τι μπορείς.

'Εσθ δέν μεγάλωσες τό παιδιά σου με δούτυρο και μαρμελάδα και κού όπως οι πλούσιες μαμάδες (που είχαν και ιδιαίτερα δωμάτια για τον Μπούλη, για τον Ντούλη, για τον Σάκη, για τον Λελέ κτλ.), αλλά με ξινόγαλο νερωμένο και λάχανα χωρίς λάδι και πολλές φο-ρές και νησιτικά, κοιμόντουσαν δε κατά πάνω σ' ένα μτάφ και σε-πασμένα όχι με κουβέρτα καμηλό, όπως τό δουντρούπαιδα, αλλά μ' έ-να παλιό σάισμα.

'Εσένα, άξέχαστη Μάννα μας, δέν σε φωνάξαν ποτέ κυρία διότι ή λεγόμενη «Κυρία του καλού κό-σμου» είχε δέκα φορέματα στην ντουλάπα κι άλλα τόσα παπούτσια και γόννες και μεταξωτά έσώφρονχα ένθ έσθ είχες ένα φουστάνι με χί-λια μπαλώματα και ξυπόλυτη περ-

πάταγες στο τσιάφ και στον κα-φερό ήλιο. 'Ησουν ή καταφρονε-μένη, ή παλιοχωριάτισσα, ή παλιο-βλάχα, ή άπολίτιστη που δέν ήξε-ρες να φερθείς στο περιβάλλον του «καλού λεγόμενου κόσμου».

Σου επιφύλαξαν όμως και μία «άναγνώριση» των κόπων σου και των ταλαιπωριών. 'Εξέθρεψες «λέ-ει» καλούς απογόνους, καλούς πο-λίτες, καλούς πατριώτες, νομοτα-γείς και πολεμιστές γιαυτό σ' ό-λους τους πολέμους του 97, 12-13, 20-22 και 40-41 τό 40ό Σύνταγμα Ειζώνων, οι ήρωικοί σου λάδες διε-τίθεντο στις πιο επικίνδυνες απο-στολές. 'Ηπειρώτες είναι, παλικά-ρια, βάλτους μπροστά για την κα-τάληψη αυτού του ύψώματος. Αυ-τή ή άναγνώριση δέβαια μόνο στη διάρκεια των πολέμων. Μετέπειτα ή μεταχείριση για τους 'Ηπειρώ-τες πολλή διαφορετική δηλ. διά την κατάληψιν κάποιας θεοσύλας δη-μοσίας ή και όχι, που θ' άναφερθώ έν προσωπικής πείρας σε άλλο δη-μοσίευμα.

'Αξέχαστε και σν πατέρα (κι δ-χι μπαμπά, κατά τό φιασίδι που σου βάλαν και σένα) βαρεία σαν τεράστιο όγκόλιθο πέφταν επάνω σου τό οικογενειακό πρόβλημα. Σε σένα έπεφτε τό δάρος να βά-λεις τό δυνατά σου να παραμερί-σεις τις δυσκολίες για να πάρει ή ζωή λίγη άνάσα και να λευτερωθεί από τό βραχνά της στενοχώριας και του πόνου.

Δέν έφταναν της φαμελιάς οι καημοί και τό δάσανα. Ζούσες τό πιο πολλά χρόνια μακριά από τό σπίτι σου, στερημένος του φαγη-τού του σπιτιού, του ξεκούραστου ύπνου, χωρίς παρηγοριά και βοή-θεια από τη σύντροφό σου. 'Αλλά και οι άρρώστιες δέν έλειπαν. Πό-σες φορές πέφτατε φαριδιά πλατιά στο στρώμα, χτυπημένοι από τον πυρετό που σās έκαιγε τό κορμί χωρίς γιατρό, χωρίς φάρμακα, χω-ρίς βοήθεια. Τότε όλα ήταν μαύρα και σκοτεινά, έσθνη κάθε χαμόγε-λο. Οι άρρώστιες σās ξάφνιαζαν. Νιώθατε ότι είσαστε πλασμένοι μό-νο να δουλεύετε και μάλιστα σκλη-ρά χωρίς άνάσα.

Στερεμένη, χωρίς τη γλύκα της χαράς πέραγε ή ζωή σας κι αυ-τή ή ζωή κράταγε μέχρι τό θαριά γεράματα. Στα τελευταία σας χρόνια όταν τό κορμί δέν άντεχε πιά και έγεργε καμπουριασμένο ά-πό τό δάρος του χρόνου και τις ταλαιπωρίες, τότε με τις θλιβερές θύμησης μένατε για λίγο όρθιοι κα έπειτα πέφτατε για καλά στο στρώμα.

'Ετσι άθόρυβα έσθνη μία κου-ρασμένη ζωή που επάλαψε στηθος προς στηθος με τον πόνο και την πίκρα και άδειασε μέχρι την τε-λευταία σταγόνα τό παρό ποτήρι της ταλαιπωρημένης πρόσκαιρης ζωής.

Τ έ λ ο ς

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 9 ΤΗΣ ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΡΤΑΣ

● Της 19ης 'Απριλίου 1981

'Εν 'Αθήναις σήμερα την 19ην 'Απριλίου 1981, ημέραν Κυριακήν και ώραν 10,30' π.μ. εις την αίθουσαν της «Πανηπειρωτικής», Κλεισθέ-νους 15 — εγένετο ή έτήσια γενική (Συν)σις των Μελών της 'Αδελφότητας Κεντρικού «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ», με τό κά-τωθι θέματα ήμερησίας δια-τάξεως.

Θέμα: 1) 'Απολογισμός ά-περχομένου Διοικητικού Συμ-βουλίου.

2) 'Εκθεσις 'Εξελεγκτικής 'Επιτροπής και άπαλλαγή του άπερχομένου Διοικητικού Συμβουλίου.

3) 'Εκλογή νέου Διοικητι-κού Συμβουλίου 'Εξελεγκτι-κής 'Επιτροπής 'Αντιπροσώ-πων εις την Πανηπειρωτικήν. Διαπιστωθείσης άπαρτίας διά της παρουσίας των Με-λών της 'Αδελφότητας συμ-φώνως προς τό Καταστατικόν της 'Αδελφότητας, άρχισε ή έργασία της Γεν. Σ)σεως.

'Εκλέχθηκε τό Προεδρείο της Γεν. Σ)σεως, από τους Ρακόπουλο Νώντα, ως Προέ-δρου, και Μπαρτζώκα Κων)νο, ως Γραμματέως. 'Εν συ-

νεχεία τον λόγον έλαθεν ο ά-περχόμενος Πρόεδρος της 'Α-δελφότητας, 'Αντωνίου Χρη-στος, ο όποιος μεταξύ των άλλων έτόνισε:

1) Διά την οικονομικήν δυσπραγίαν διά την έκδοσιν της έφημερίδος της 'Αδελφό-τητας. 2) Διά την προσπά-θειαν του Συμβουλίου προς δημιουργίαν 'Αθλητικού τμή-ματος και ήδη ή Ποδόσφαι-ρική όμάδα είναι γεγονός. 3) 'Επραγματοποιήθη τό Χο-ρευτικό Συγκρότημα της 'Α-δελφότητας. 4) Συνεστήθη ό-μάδα αίμοδοσίας. 5) Είχε με-γάλη επιτυχία τό πανηγύρι των Κιούρκων και ο χορός του Αιγίου. Και 6) 'Ανέπτυ-ξε την προσπάθεια ή όποια απαιτείται από όλους μας, ως Διοικητικοί Σύμβουλοι και Μέλη διά την περαιτέρω άνοδικήν πορείαν της 'Αδελ-φότητας.

Τονίζοντας ιδιαίτέρως άδυ-ναμίες μας, προς ευόδωσιν σκοπών της. Μετά ταύτα τον λόγον έλαθεν ο Γεωργίου Βασιλείος, ο όποιος έτόνισεν ιδιαίτέρως εις την δημιουργί- ΣΤΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 6

Όπως ανακοίνωσε ο ύπουργός κ. Στέφ. Μάνος μιλώντας στο Πουρνάρι

"Αλλά 9 ύδροηλεκτρικά έργα μέχρι τὸ 1990

Έγκαινιάστηκε ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας κ. Κ. Καραμανλὴ τὸ νέο ύδροηλεκτρικὸ ἔργο στὸς Πουρνάρι τῆς Ἄρτας, πὺ ἔχει ἔγκαινιάστημένη ἰσχύ 300 μεγαβάτ καὶ θὰ παράγει 500 ἑκατομύρια κιλοβατῶρες τὸ χρόνο.

Όπως δήλωσε κατὰ τὰ ἔγκαινια ὁ ύπουργὸς Βιομηχανίας καὶ Ἐνεργείας κ. Στ. Μάνος, ἡ ΔΕΗ προχωρεῖ μὲ ἕνα δυναμικὸ πρόγραμμα στὴν ἀξιοποίηση τοῦ ύδροδυναμικοῦ τῆς χώρας. Σύμφωνα μὲ αὐτὸ τὸ πρόγραμμα, μέχρι τὸ 1990 στὰ 9 ύδροηλεκτρικὰ ἔργα, πὺ ἔχουν κατσκευαστεῖ μέχρι σήμερα, θὰ προστεθοῦν ἄλλα 9 καὶ θὰ ὑπεριπλασιαστεῖ ἡ ἔγκαινιάστημένη ἰσχύς. Θὰ ἔχει τότε ἀξιοποιηθεῖ πάνω ἀπὸ τὸ 50% τοῦ ἑκμεταλλεύσιμου ύδροδυναμικοῦ τῆς χώρας πὺ ὑπολογίζεται σὲ 16.000 ἑκατομ. κιλοβατῶρες τὸ χρόνο.

Τὸ ἔργο πὺ ἔγκαινιάστηκε ἀξιοποιεῖ σὲ μιά πρώτη

φάση τὰ νερά τοῦ Ἄραχθου, τὰ ὁποῖα ἀργότερα θὰ ἀξιοποιηθοῦν σὲ ἄλλα ύδροηλεκτρικὰ ἔργα πὺ θὰ κατασκευαστοῦν βορειότερα.

Τὰ νερά μετὰ τὴν ἀξιοποίησή τους γιὰ ἡλεκτρικὴ ἔνεργεια θὰ διοχετεύονται στὸν κάμπο τῆς Ἄρτας καὶ θὰ ἀρδεύουν μιά ἑκτασὴ 450.000 στρεμμάτων περίπου.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μεγάλα αὐτὰ ἔργα—πρόσθεσε ὁ ύπουργός—μελετᾶται καὶ τὸ θεσμικὸ πλαίσιο πὺ θὰ δώσει τὴ δυνατότητα ἀξιοποίησης τοῦ ύδροδυναμικοῦ τῆς χώρας μὲ μικρὰ ύδροηλεκτρικὰ ἔργα στὴν τοπικὴ αὐτοδιοίκηση καὶ ἐνδεχομένως σὲ ἰδιῶτες. Ἐλπίζεται ὅτι ἔτσι δὲν θὰ μείνει ύδροδυναμικὸ ἀνεκμετάλλευτο. Γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ προγράμματος αὐτοῦ θὰ χρειασθοῦν κεφάλαια πολλῶν δεκάδων δισεκατομμυρίων.

Μέχρι τὸ 1990 θὰ κατασκευαστοῦν ἔτισης δέκα νέες

λιγνιτικὲς μονάδες, δυὸ μονάδες πὺ θὰ χρησιμοποιοῦν εἰσαγόμενο ἄνθρακα καὶ θὰ πραγματοποιηθοῦν σημαντικὲς ἐπενδύσεις γιὰ τὴν ἀποδοτικὴ χρῆση τῆς ἔνεργειας καὶ τὴν ἀντικατάσταση τοῦ πετρελαίου στὴν βιομηχανία, τὶς μεταφορὲς καὶ τὰ σπιτία.

Ἀντιλαμβάνεσθε λοιπὸν τὸ μέγεθος καὶ τὴν σοβαρότητα τῆς προσπάθειας πὺ θὰ χρειαστεῖ. Μαζὶ μὲ τὰ κεφάλαια θὰ χρειαστεῖ ὀργάνωση, μέθοδος, συνέπεια καὶ σκληρὴ δουλειά.

Θὰ χρειαστεῖ ὁμως καὶ γενικότερη κατανόηση τοῦ προβλήματος ἀπὸ ὅλους τοὺς πολίτες, διότι οἱ συνέπειες τῶν ἀποφάσεων στὸν ἑνεργειακὸ τομέα ἐμφανίζονται συνήθως πολὺ καιρὸ μετὰ τὴν ἀναχώρηση ἀπὸ τὸ προσκήνιο ἐκείνου πὺ τὶς πήρε. Καὶ τοῦτο διότι ἕνα ἑνεργειακὸ ἔργο ἀπὸ τὴ στιγμή πὺ ἀρχίζει ἡ μελέτη του μέχρι νὰ ἀρχίσει ἡ λειτουργία του χρειάζεται γιὰ νὰ ὁλοκληρωθεῖ 5—8 ἢ καὶ δέκα χρόνια γιὰ ὁρισμένα ἔργα. Αὐτὸ τὸ στοιχεῖο καὶ τὸ γεγονός ὅτι ἔχει περάσει πιά ἡ ἐποχὴ τῆς φθινηῆς ἑνεργείας ἔχουν προσθέσει νέες διαστάσεις καὶ νέες ἀπαιτήσεις στὸ πρόβλημα. Γιὰ τὸν δὲν μποροῦμε νὰ εἰμαστε θέσαιοι γιὰ τὸ τί θὰ συμβεῖ μετὰ ἀπὸ μιά δεκαετία, ὅχι μόνο στὴν οἰκονομία ἀλλὰ καὶ στὴ διαθεσιμότητα καὶ τιμὴ τῆς ἔνεργειας, εἰμαστε σήμερα ὑποχρεωμένοι νὰ πάρουμε ρεαλιστικὲς ἀποφάσεις γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν μελλοντικῶν μας ἑνεργειακῶν ἀναγκῶν.

Ἐπίσης, μίλησε ὁ διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Ρ. Μωυσιῆς ὁ ὁποῖος ἐπαίνεσε τοὺς μηχανικούς τῆς ΔΕΗ πὺ μελέτησαν τὸ ἔργο καὶ ἔκανε ἐκκλήση πρὸς ὅλο τὸ προσωπικὸ νὰ ἐντείνει τὶς δυνάμεις του στὸν ἀγῶνα πὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴ μάχη τῆς ἀκρίβειας τοῦ πετρελαίου.

Ἐπίσης, μίλησε ὁ διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Ρ. Μωυσιῆς ὁ ὁποῖος ἐπαίνεσε τοὺς μηχανικούς τῆς ΔΕΗ πὺ μελέτησαν τὸ ἔργο καὶ ἔκανε ἐκκλήση πρὸς ὅλο τὸ προσωπικὸ νὰ ἐντείνει τὶς δυνάμεις του στὸν ἀγῶνα πὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴ μάχη τῆς ἀκρίβειας τοῦ πετρελαίου.

Ἐπίσης, μίλησε ὁ διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Ρ. Μωυσιῆς ὁ ὁποῖος ἐπαίνεσε τοὺς μηχανικούς τῆς ΔΕΗ πὺ μελέτησαν τὸ ἔργο καὶ ἔκανε ἐκκλήση πρὸς ὅλο τὸ προσωπικὸ νὰ ἐντείνει τὶς δυνάμεις του στὸν ἀγῶνα πὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴ μάχη τῆς ἀκρίβειας τοῦ πετρελαίου.

Ἐπίσης, μίλησε ὁ διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Ρ. Μωυσιῆς ὁ ὁποῖος ἐπαίνεσε τοὺς μηχανικούς τῆς ΔΕΗ πὺ μελέτησαν τὸ ἔργο καὶ ἔκανε ἐκκλήση πρὸς ὅλο τὸ προσωπικὸ νὰ ἐντείνει τὶς δυνάμεις του στὸν ἀγῶνα πὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴ μάχη τῆς ἀκρίβειας τοῦ πετρελαίου.

Ἐπίσης, μίλησε ὁ διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Ρ. Μωυσιῆς ὁ ὁποῖος ἐπαίνεσε τοὺς μηχανικούς τῆς ΔΕΗ πὺ μελέτησαν τὸ ἔργο καὶ ἔκανε ἐκκλήση πρὸς ὅλο τὸ προσωπικὸ νὰ ἐντείνει τὶς δυνάμεις του στὸν ἀγῶνα πὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴ μάχη τῆς ἀκρίβειας τοῦ πετρελαίου.

Ἐπίσης, μίλησε ὁ διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Ρ. Μωυσιῆς ὁ ὁποῖος ἐπαίνεσε τοὺς μηχανικούς τῆς ΔΕΗ πὺ μελέτησαν τὸ ἔργο καὶ ἔκανε ἐκκλήση πρὸς ὅλο τὸ προσωπικὸ νὰ ἐντείνει τὶς δυνάμεις του στὸν ἀγῶνα πὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴ μάχη τῆς ἀκρίβειας τοῦ πετρελαίου.

Ἐπίσης, μίλησε ὁ διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Ρ. Μωυσιῆς ὁ ὁποῖος ἐπαίνεσε τοὺς μηχανικούς τῆς ΔΕΗ πὺ μελέτησαν τὸ ἔργο καὶ ἔκανε ἐκκλήση πρὸς ὅλο τὸ προσωπικὸ νὰ ἐντείνει τὶς δυνάμεις του στὸν ἀγῶνα πὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴ μάχη τῆς ἀκρίβειας τοῦ πετρελαίου.

Ἐπίσης, μίλησε ὁ διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Ρ. Μωυσιῆς ὁ ὁποῖος ἐπαίνεσε τοὺς μηχανικούς τῆς ΔΕΗ πὺ μελέτησαν τὸ ἔργο καὶ ἔκανε ἐκκλήση πρὸς ὅλο τὸ προσωπικὸ νὰ ἐντείνει τὶς δυνάμεις του στὸν ἀγῶνα πὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴ μάχη τῆς ἀκρίβειας τοῦ πετρελαίου.

Ἐπίσης, μίλησε ὁ διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Ρ. Μωυσιῆς ὁ ὁποῖος ἐπαίνεσε τοὺς μηχανικούς τῆς ΔΕΗ πὺ μελέτησαν τὸ ἔργο καὶ ἔκανε ἐκκλήση πρὸς ὅλο τὸ προσωπικὸ νὰ ἐντείνει τὶς δυνάμεις του στὸν ἀγῶνα πὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴ μάχη τῆς ἀκρίβειας τοῦ πετρελαίου.

Ἐπίσης, μίλησε ὁ διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Ρ. Μωυσιῆς ὁ ὁποῖος ἐπαίνεσε τοὺς μηχανικούς τῆς ΔΕΗ πὺ μελέτησαν τὸ ἔργο καὶ ἔκανε ἐκκλήση πρὸς ὅλο τὸ προσωπικὸ νὰ ἐντείνει τὶς δυνάμεις του στὸν ἀγῶνα πὺ θὰ χρειαστεῖ γιὰ νὰ κερδίσουμε τὴ μάχη τῆς ἀκρίβειας τοῦ πετρελαίου.

ΤΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ ΜΑΚΕΛΕΙΟ

Ἀπορεῖ ὁ κοινὸς ἄνθρωπος, διερωτιέται ὁ διωτέχνης, ὁ μπακάλης, ὁ μανάβης: τί κακὸ θρῆκε τὸ συνάνθρωπό του, καὶ καθημερινὰ θερίζονται ζωὲς σὰν στάχυα σταριοῦ μὲ τὸ φαρμακρὸ δρεπάνι τοῦ Χάρου;

Ἐμφανίζονται καὶ οἱ Κρατικὲς Ὑπηρεσίες πὺ στέκονται μὲ τὸ ὄλο παρὰ πόδα, μὴ καὶ ξεπέσουν τὰ κέρδη τῶν Μεγαλοκαρχαρίων ἀν κόψει τὰ χέρια μερικῶν τρελλὰκιδων πὺ πῆραν τὸ τιμὸν ἐλέω δὲν ξέρω τί νος προστάτη των γιὰ λίγα ὀβολὰ τοῦ πράσινου φωτὸς τοῦ θανάτου.

Μὰ χριστιανοὶ μου δὲν χρειάζεται τριγωνομετρία οὔτε τετραγωνισμὸς τοῦ κύκλου γιὰ νὰ βροῦμε τὴν αἰτία τοῦ κακοῦ.

Ἀπλούστατα. Ὁ κάθε κτηνοτρόφος, ὁ ἀγρότης, ὁ μικροεπιχειρηματίας πὺ ἡ Κρατικὴ ἀστοργία τοῦ ἀφήρησε κάθε δυνατότητα νὰ ζήσει στὴ γῆ τῶν πατέρων του, κοντὰ στὸ σπιτάκι οὐ στὸ κοπάδι του, στὸ κτήμα του, ὁ στερημένος ἕνα κομμάτι χωραφιοῦ πὺ θὰ τὸ μετέτρεπε σὲ πηγὴ πλούτου καὶ πὺ τὸ κρατᾷ: κάποιος ἡγούμενος γιὰ τὸ λαδάκι τοῦ Μοναστηριοῦ, τοὺς ἔδωξαν στὶς πολιτείες καὶ στὰ ξένα σκλαβοπάζα. Ἐκεῖ κατόρθωσε μὲ σκληρὴ δουλειὰ καὶ χάρις στὴ διαφορά τοῦ νομίσματος νὰ κάμει ἕνα σεβαστὸ κομπόδεμα. Στὸ γυρισμὸ τοῦ ἀντὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ἐπίσημου κράτους, πὺ θάπρεπε κατὰ τὴν ἀπουσία των κατὰ νὰ βελτιώσει τὴν συνθήκη διαβίωσης (δρόμους ἕνα στοιχιῶδες ἱατρεῖο κλπ.) στὰ χωριά πὺ ρήμαξαν, νὰ τὸν βοηθήσει νὰ δημιουργήσει, μὴ σύγχρονη κτηνοτροφικὴ μονάδα, μὴ παραγωγικὴ γεωργικὴ ἑκμετάλλευση, μὴ μικροβιοτεχνία, μὴ τουριστικὴ ἑκμετάλλευση στὶς τόσες ἀπαράμιλλες σὲ καλὸν καὶ φυσικότητα ἐλατόφυτες τοποθεσίες μας ἢ στὰ γραφικὰ ἀκρογιάλια μας, ἀντὶ ὅλων αὐτῶν τί κατὰφερε; Φεύγοντας οἱ Ἀετονύχιδες καὶ πανέξυπνοι Εὐρωπαῖοι ἢ δὲν ξέρω ποιοὶ ἔλλοι τὸ νύφρωσαν δυὸ χρωματισμένα παλαιοσίδηρα, ἔτσι τοῦ κράτησαν ἕνα τμήμα τοῦ ματοβαμμένου μόχθου του καὶ τὸν ἔδωξαν.

Ἐφθασε στὸ ρυπαροδρυθὲς Ἄστυ. Ἀγόρασε ἕνα κουτούκι τὸ ἐξόπλισε μὲ ἐπιπλα μὲ τὴν

Ἐφθασε στὸ ρυπαροδρυθὲς Ἄστυ. Ἀγόρασε ἕνα κουτούκι τὸ ἐξόπλισε μὲ ἐπιπλα μὲ τὴν

Ἐφθασε στὸ ρυπαροδρυθὲς Ἄστυ. Ἀγόρασε ἕνα κουτούκι τὸ ἐξόπλισε μὲ ἐπιπλα μὲ τὴν

Ἐφθασε στὸ ρυπαροδρυθὲς Ἄστυ. Ἀγόρασε ἕνα κουτούκι τὸ ἐξόπλισε μὲ ἐπιπλα μὲ τὴν

Ἐφθασε στὸ ρυπαροδρυθὲς Ἄστυ. Ἀγόρασε ἕνα κουτούκι τὸ ἐξόπλισε μὲ ἐπιπλα μὲ τὴν

Ἐφθασε στὸ ρυπαροδρυθὲς Ἄστυ. Ἀγόρασε ἕνα κουτούκι τὸ ἐξόπλισε μὲ ἐπιπλα μὲ τὴν

Ἐφθασε στὸ ρυπαροδρυθὲς Ἄστυ. Ἀγόρασε ἕνα κουτούκι τὸ ἐξόπλισε μὲ ἐπιπλα μὲ τὴν

Ἐφθασε στὸ ρυπαροδρυθὲς Ἄστυ. Ἀγόρασε ἕνα κουτούκι τὸ ἐξόπλισε μὲ ἐπιπλα μὲ τὴν

Ἐφθασε στὸ ρυπαροδρυθὲς Ἄστυ. Ἀγόρασε ἕνα κουτούκι τὸ ἐξόπλισε μὲ ἐπιπλα μὲ τὴν

Ἐφθασε στὸ ρυπαροδρυθὲς Ἄστυ. Ἀγόρασε ἕνα κουτούκι τὸ ἐξόπλισε μὲ ἐπιπλα μὲ τὴν

τελευταία λέξη τῆς μόδας. Μὲ τὰ ὑπόλοιπα πὺ τοῦ ἀπέμειναν τάρριξε στὴν ἐπιχείρηση. Ἀποτέλεσμα. Μέσα στὸ ξάμηνο τὸ πολὺ στὸ χρόνο ἔκλεισε. Ρίχθηκε τώρα στὸ Προ - Πὸ στὸ Θανάση, στὸ Μπαρμποῦτι κλπ. Ταυτόχρονα τὸν τραβοῦσε καὶ ἡ Τοδούλα μὲ τὰ τυχερὰ γελόια τῆς παιγνίδια: Κάνε ὅτι κάνω... Μπράβω... Πάρα... πάρα...

Μὲ ἐλάχιστες γνώσεις μηχανικῆς ἐπειδὴ ἔμαθε νὰ στρίβει τὸ τιμὸν δεξιά καὶ ἀριστερὰ καὶ νὰ πατάει γκάξι ἀντὶ γιὰ φρένο ρίχθηκε στοὺς δρόμους τοὺς πλημμυρισμένους ἀπὸ αὐτοκίνητα καὶ λαὸ. Κι ὅποιον πᾶρ' ὁ Χάρου.

Περίμενε τὸ ἄμοιρο κορίτσι πάνω στὸν ἀνθὸ τῆς νιότης του νὰ μπεῖ στὸ σπιτάκι του... καὶ φεύ... ὁρέθηκε στὸν τάφο.

Γιὰ μιά στιγμὴ ἔμφανίζονται οἱ ὑπεύθυνοι. Γιὰ τὴν χριστιανὸν μου ἔμφανίζεται; Τὸν ρωτήσατε πῶς τὸ πῆρε τὸ δίπλωμα; Ὅχι. Ἀκούστε λοιπὸν: 5 χιλιάδες στὴν Α' ἐπιτροπὴ, ἱκανὸς, 10 χιλ. στὴ Β' καὶ τὸ σημείωμα τοῦ προστάτη. Τέλος ἡ ὑπόθεση. Ἀδάντε Μάεστρο.

Σήμερα ὑπάρχουν πολλὰ πὺ βασανίζουν τὸν ἄνθρωπο: Ἀγχορ, ὄραση, πιστὸ καὶ τόσα ἄλλα κουσούρια τὰ ἔκαρδωσε αὐτὰ ἡ ὑπηρεσία καὶ τοῦδωσε τιμὸν: Ὅχι.

Ἄλλο ἔμφανισμα. Οἱ σχεδὸν καθημερινὲς διαρρήξεις, ἀρπαγές... λεηλασίες καταστημάτων κλπ. Πολὺ ἄπλο τὸ ζήτημα. Ἐργία μὴτηρ κακία; ἔλεγον οἱ σοφοὶ ἡμῶν πρόγονοι. Ἀργόσχολος. Ἀπὸ τὸ πρῶτὸ μέχρι τὸ δρᾶδυ χαρτί, ζάρι, ναρκωτικὰ σίννεφο. Οἱ τσιλιαδόροι δουλεύουν. Πολὰ πρῶτ ἢ καὶ λίγο ἀργότερα ὅλα ἔτοιμα. Ἐπὶ τὸ ἔργον λοιπὸν. Καὶ τὸ περίεργο ἢ ἀπάνεια καὶ τὸ διέφυγον.

Ἄλλο καπέλλο αὐτό. Στὴν ἐποχὴ τῆς παράνομης ζωῆς τοῦ ΚΚΕ πὺ ἡ μοναδικὴ παρανομία του ἦταν ὅτι ζητοῦσε λίγα ψίχουλα νὰ θρέψει τὴ φαμίλια του καὶ διοκόμενος κρυδὸταν κάπου. Ἐ, δὲ φτούραγε πλέον τῶν δυὸ ἡμερῶν.

Οἱ ἀτίσιδες φρουροὺσαν ἀκοίμητοι τὴν τάξιν καὶ ἀσφάλεια τῶν πολιτῶν. Τώρα νύχτα γίνεται κατὰ μέρα γίνεται. Οἱ δράστες εἶναι ἀόρατοι! Ποῦ πάμε λοιπὸν κύριοι; Ζητᾶται τ' ἀχνάρια τοῦ θηρίου.

Μπρός σας εἶναι... Θαυμάστε το.

Κ. Γεωργιάδης

5ος Χρόνος

Ἦδη μὲ τὸ φύλλο αὐτὸ μπῆκαμε αἰσίως στὸν 5ο χρόνο. Μᾶλς 77 κυκλοφόρησε τὸ πρῶτο φύλλο. Μὲ τὴ δικὴ σας πάντοτε βοήθεια ἀγαπητοὶ συμπατριῶτες καὶ φίλοι φιλοδοξοῦμε νὰ συνεχίσουμε τὸ ἔργο μας γιὰ τὴν πνευματικὴ ἐξύψωση τῶν μελῶν μας γιὰ τὸ πολιτιστικὸ ἀνέδασμα τοῦ τόπου μας γιὰ τὴν διατήρηση τῆς παραδόσεως μας καὶ τὴν ἐπιτυχία ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν σκοπῶν τοῦ «ΑΡΑΧΘΟΥ».

Περιμένουμε συνεργασίες, εἰδήσεις, ἀνταποκρίσεις καὶ ὅτι δῆποτε ἄλλο θεωρεῖτε σκόπιμο ὅτι θὰ ἀνεδάσει τὸν ΑΡΑΧΘΟ καὶ βελτιώσει τὶς σχέσεις μας.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ σελ. 5
αν Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς, Πολυμελοῦς Ἐπιτροπῆς, διὰ τὴν ἐπικουρικὴν βοήθειαν τοῦ Συμβουλίου.

Ἐν συνεχείᾳ τὸν λόγον ἔλαβεν, ὁ Μάνος Ἀντώνιος, τονίσας κί' αὐτὸς τὸν τρόπον διὰ τὴν προκοπὴν τοῦ Συλλόγου. Περαιτέρω τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Ἐπίτιμος Πρόεδρος Καλιακάτσος Δημήτριος, ὁ ὁποῖος ἔπλεξε τὸ ἐγκώμιον τοῦ ἀπερχομένου Συμβουλίου.

Μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἔλαβον: Οἱ Σψήκας Θεόδωρος, κριτικᾶροντας τὸν λόγον τοῦ Προέδρου, Καλιακάτσος Ἐλευθέριος ἀναφερθεὶς εἰς τὸν τρόπον δουλειᾶς τοῦ Συμβουλίου.

Γεωργογιάννης Χαρίλαος, ἀναφερθεὶς στὸ οἰκονομικὸ πρόβλημα τῆς Ἀδελφότητος, καὶ εἰδικὰ στὸ πρόβλημα τῆς στέγης. Περαιτέρω τὸν λόγον ἔλαβεν, ὁ Θεόδωρος Νικόλαος, ὡς ἀπλοῦν μέλος τῆς Ἀδελφότητος τοῦ Κεντρικοῦ Ἄρτας, ὁ ὁποῖος τόνισε διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ φράγματος, στὸ χωριὸ καὶ τὰ προβλήματα πὺ δημιουργοῦνται ἀπὸ τοῦτο.

Μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Νώντας Ρακόπουλος ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς ἐτόνισε τὴν προσπάθειαν τοῦ ἀπερχομένου Συμβουλίου διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν σκοπῶν τῆς Ἀδελφότητος.

Ἐν συνεχείᾳ δευτερολόγησαν ὁ Πρόεδρος τοῦ ἀπερχομένου Συμβουλίου καὶ ἔπειτα ἡ Γενικὴ Συνέλευσις προχώρησε στὴν ἐκλογὴ ἑφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν:

1) Καλιακάτσο Γεώργιον, ὡς Πρόεδρον, 2) Βασιλείου Δημήτριον καὶ 3) Μπαρτζώκων (Κων)νον, ὡς μελῶν ἢ ὁποῖα ἀφοῦ ἡλεγξεν τὴν κάλπην, ἀρχισε τὴν ψηφοφορίαν, τὴν 13,15 καὶ ἀνοίξε τὴν κάλπην στὶς 18.00'.

Ψήφισαν 132. Βρέθηκαν 132 ἔγκυρα 129, ἄκυρα 1 λευκά 2.

Ἐλαβον: Διὰ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο:

Ἀντωνίου Χρήστος 100

Μάνος Ἀντώνιος 100

Λαγοῦ Τούλα 86

Μπαρτζώκας Ἀριστοτ. 86

Γεωργογιάννης Χαρίλαος 84

Θεοδώρας Ἰωάννης 79

Καλιακάτσος Δημήτρ. 77

Ἀναγνωστάκης Βασίλ. 56

Κλαριδόπουλος Ἀνδρέας 53

Ἀντωνίου Ἀνδρέας 38

Καλιακάτσος Ἐλευθ. 28

Διὰ τὴν Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ:

Μπαρτζώκας Κων)νος 125

Μπαλαούρας Εὐάγγελος 113

Ἀναστασόπουλος Βασίλ. 97

Διὰ τὴν Π.Σ.Ε.:

Ρακόπουλος Νώντας 106

Ἀράκης Ἰωάννης 105

Μπαρτσώκας Ἀνδρέας 97

Σψήκας Ἐλένη 96

Καλιακάτσος Ἀνδρέας 80

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἐκλέγονται εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, οἱ 7 πρῶτοι.

Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ Καλιακάτσος Γεώργιος

Βασιλείος Δημήτριος

Μπαρτσώκας Κων)νος

(Σ.Σ.: Γιὰ τὴν Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκλέγονται καὶ οἱ τρεῖς καὶ γιὰ τὴν Π.Σ.Ε. οἱ τέσσερις πρῶτοι).